No. 2624 Zaterdag 4 Juni 1932. 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie : St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 voo elken regel meer 10 cts.

HET JUBILEE

1882 Pietermaai 1932.

Zoo zult gij het vijftigste jaar heiligen ..... Een jubeljaar zal het voor U zijn, waarin ieder uwer tot zijn bezitting en ieder tot zijn familie wederkeert.
Levit. XXV.

Den 20 sten April l.l. was het 50 jaar, dat de Rozenkranskerk op Pietermaai door den toenmaligen Apostolischen Vicaris van Curaçao Mgr. van Ewijk plechtig geconsacreerd was.

De geschiedenis van deze parochie wordt door den bekwamen historicus Pater Euwens in een aantal artikelen in dit blad beschreven. En het vijftig jaren bestaan wordt dezer dagen herdacht in een triduum, waarvan de plechtige sluiting morgen zal plaats hebben.

Vijftig jaren is immer een reden geweest van jubel en feest, gelijk we reeds lezen in de boeken van het Oude Testament. In zulk een jaar moest de alarmbazuim geblazen worden door het land en zoo doen dit thans ook de Parochianen van de Rozenkranskerk op Pietermaai.

Maar in het jubeljaar verlangde God, dat dan *een ieder zou terugkeeren tot zijn bezittingen en een ieder gaan tot zijn vroegere familie, omdat het een jubilee is en het vijftigste jaar.*

En van harte wenschen wij, dat de jubel der feestvierende parochie vooral ook hierdoor zal moge toenemen.

Dat ieder kind van deze parochie zal terugkeeren tot zijn bezittingen; niet tot die goederen, welke we slechts in oneigenlijken zin de onze noemen kunnen; en die wij niet kunnen be-
~~zitten zonder afgunst, die niet kunnen~~
aangroeien zonder gevaren.

Niet die bezittingen, die ons slechts dienen om er eeuwige schatten voor te koopen.

Niet deze zijn de goederen, die we de onze kunnen noemen; want in de taal der kinderen Gods, noemen we dit geen bezitting, wat we vroeg of laat zullen moeten verlaten.

Maar het onze in den vollen zin van het woord, dat is het vaderlijk erfdeel, wat we op den dag van het doopsel ontvangen hebben.

Dit Christelijk erfdeel is de genade Gods, die het leven geeft, en schoonheid aan de ziel; met het recht op de rijkdommen en glorie der eeuwige zaligheid.

Die bezittingen van den Christen zijn de vrede der ziel, de zuiverheid des harten en de rust van het geweten.

Dat zijn de goederen die de Christen waarlijk de zijne noemen kan en die hij ontvangen heeft in zijn parochiekerk, op den dag van het doopsel.

Maar er zijn kinderen, die deze goederen verloren hebben en ronddolen in de meest geestelijke armoede.

Mogen dezen gedoopten van de jubelkerk *terugkeeren ieder naar zijn bezittingen omdat het een jubilee is, het vijftigste jaar.*

Maar bovendien noodigt de H Schrift nog terug te gaan naar de vroegere familie.

En we begrijpen de waarde hiervan, wanneer we weten dat de menschen gewoonlijk meer letten op naam dan op fortuin.

Vandaar ook deze trots eigen aan alle volkeren, groote families.

Maar onze fierheid slaat nog hooger uit, boven het natuurlijke, omdat we van Gods geslacht en kinderen van den Allerhoogste zijn.

God zelf is in onze familie de vader: Jezus Christus onze oudste broeder, de engelen en uitverkorenen de leden, de hemel de woning en de kerk het voorportaal.

Doch helaas gebeurt het, dat katholieken zich afscheiden en zich in dienst stellen van den laagste aller meesters, de duivel.

Zijn zij dat niet, die nog tot de Kerk behooren door het doopsel, wat zij nog niet openlijk hebben afgezworen misschien nog zelfs door het geloof, wat zij nog niet uit hun ziel hebben verbannen; maar die verder weigeren te leven in het huis huns Vaders; niet meer deelen de gemeenschap hunner broeders.

In dit jaar echter opent de Vader des huizes zijne armen, heeft Hij voor hen de tafel bereid, *want het is het jubeljaar het vijftigste jaar, waarin eenieder gaat tot zijn bezitting en terugkeert naar zijn familie.*

Bolsjewisme en Christendom.

Uit 's Pausen laatste Encycliek, waarin wordt voorgeschreven de gebedactie, welke gisteren begonnen is, blijkt wel, uit de opsomming der hoofdoorzaken, van de tegenwoordige ellende, Atheisme, communisme en onzedelijkheid, welk een onverzoenlijke vijandschap er bestaat tusschen Bolsjewisme en Christendom.

In het Bolsjewisme toch vinden we de leer van het communisme en de theorie in praktijk gebracht.

Van tijd tot tijd wordt Europa opgeschrikt door berichten over geloofsvervolging, deportaties en masse, executies in het groot, alles plaats hebbend in Rusland, en maar weinigen zijn eigenlijk overtuigd, dat deze geweldsuitingen een rechtstreeksch gevolg zijn van de Bolsjewistische doctrine zelf.

Het Bolsjewisme is geen zuiver politiek economisch verschijnsel, maar grijpt met zijn leer het wezen, de bestaansonafhankelijkheid van elk individu aan. Godsdienstvervolging wordt veel te veel beschouwd als een abnormaliteit, zonder dat men tot het besef komt, dat dit een integreerend deel van het systeem zelf uitmaakt.

Met een beroep op geweld, dat met iedere revolutie gepaard gaat, kan men die niet goedpraten, daar de revolutie reeds veertien jaar geleden plaats had en vier jaar later een einde kwam aan den daardoor onstanen burgeroorlog. Te veel gaat men bij het beschouwen en beoordeelen van de Bolsjewistische doctrine op uiterlijkheden af en neemt b.v. aan, dat industrialisatie en collectiveering van het agrarisch bedrijf tot het essentiëe-
~~[illegible] het~~
niets anders zijn dan concrete problemen uit de Europeesche politiek slechts geïnspireerd door het utiliteitsbeginsel. Dit neemt echter niet weg, dat deze systemen zich uitstekend leenen om in het kader van het, voor Rusland, alleenzaligmakend Bolsjewisme ingepast te worden.

Het groote principe van het Bolsjewisme, de volkomen negatie van alle individualiteit, is uitstekend gediend door de bevordering van deze twee stroomingen, zonder dat deze echter een essentiëel doel van de doctrine uitmaken en alleen als uitstekend passende toevalligheden in het systeem ingevoegd worden. Industrialisatie werd geïnspireerd door den reusachtigen achteruitgang van de industrie tijdens revolutie en burgeroorlog (1917-1921), terwijl collectiveering van het agrarische bedrijf slechts een uitvloeisel was van de onteigening van grond bij de grootgrondbezitters en de weigerachtigheid der ontevreden boeren om koren te leveren.

Het Bolsjewisme is niets anders dan een modern despotisme, maar een despotisme, veel erger dan dat der absolute vorsten van voor een paar honderd jaren, daar het gebaseerd is op de volkomen negatie van alle menschelijke individualiteit, het verlies van elk persoonlijk recht. Bij het Bolsjewisme houdt de menschelijke persoon op een wezen te zijn, dat innerlijke waarde heeft en eerbiediging van zijn eigen onaantastbare rechten eischt.

De sterke individualiteit van den mensch, die zijn oorsprong vindt in de twee vermogens, die wortelen in de ziel n. l. wil en verstand, moet verdwijnen en opgelost worden in het *collectivum.* Juist hier botst het Bolsjewisme in zijn leer vierkant tegen Christendom en moet er noodzakelijk bij voortduring onverzoenlijk tegenoverstaan.

Het Bolsjewisme is, zooals Trotzky, de grootste theoretiker der leer, uitdrukkelijk zegt een hemelbestorming." Het is een opstand van demonische krachten tegen God, een vernietiging van den mensch in den religieus-humanistischen zin van het woord.

Hieruit vloeit ook voort die principiëele veronachtzaming van het recht.

Daardoor juist is het Bolsjewisme een despotisme zonder weerga. Een despotisme, dat alleen het recht van den overheerscher feitelijk boven dat van den overheerschten stelt, maar principiëel. De eenige grondslag, waarop hun recht of onrecht steunt, of de eenige maatstaf voor goed en kwaad is; het al of niet geschaad worden van de Bolsjewistische belangen. Al wat hiermee strijdt, ook al is het moreel goed, is onrecht; al wat hiermee congrueert, wordt als recht beschouwd. De woorden schuld en straf zijn uit het strafwetboek verwijderd en vervangen door sociale schade of zelfverdediging van den staat daartegen. Het recht van zelfverdediging wordt of niet toegekend, of in een schijnmanoeuvre, en de staat is de onfeilbare rechter.

De staat regelt in Rusland niet alleen de externe aangelegenheden van zijn onderdanen, maar moet, wil hij zijn doel bereiken ook noodzakelijk ingrijpen in het interne gedachtenleven van zijn onderdanen o.a. hun godsdienstige overtuiging. Immers zoolang het Christendom in den staat nog leeft of bloeit, is het voor dezen onmogelijk tot een collectivisme te komen daar het Christendom juist gevestigd is op erkenning der individualiteit en onwrikbare persoonlijke rechten. Zoolang het geloof aan het bestaan van een ziel met haar vermogens nog in de harten van de menschen leeft, is het Bolsjewistische ideaal onbereikbaar.

Zooals ik in den aanvang gezegd heb, is het Bolsjewisme dus niet uitsluitend een politiek-economisch systeem, maar grijpt in, krachtens zijn ideaal, in het wezen van den mensch en tast zoodoende rechtstreeks de scheppingsgaven, door God bij den aanvang van het menschelijk leven in Zijn schepsels neergelegd, aan. Hier keert zich dus een menschelijke kracht rechtstreeks tegen de goddelijke. Bereikt het Bolsjewisme zijn ideaal, dan is het Christendom van den aardbodem weggevaagd; doch Christus' profetie over het voortbestaan van Zijn Kerk blijft ons voor het tegendeel borg. Ofschoon het dus heelemaal niet uitgesloten is, dat het Bolsjewisme een tijdelijk succes zal hebben, moeten we, krachtens het bovenstaande toch zeggen, dat 't Bolsjewisme als systeem, zooals het thans is, onmogelijk een blijvend wereldsucces zal hebben ook nog wijl de godsdienstige overtuiging, die het Bolsjewisme, krachtens principe, tegen moet gaan, een kracht is, die het menschelijke geslacht is ingeboren, een natuurrecht, dat wel voor een tijd kan onderdrukt worden maar met te grooter explosie zich zijn bestaan zal verzekeren, naarmate de onderdrukking heviger is geweest.

„Macht over de zielen", zegt de uitgewezen Berlijnsche professor S. Frank, „kan nooit uitwendig, mechanisch zijn; zij is alleen bestaanbaar in een vorm, analoog aan de pauselijke macht, *potestas clavium*, in den vorm van geloof aan de onfeilbaarheid van de wereldbeschouwing, die voor het *collectivum* is voorgeschreven. Daarom veronderstelt dat volkomen opslokken van de persoonlijkheid door het *collectivum*, dat het Bolsjewisme zocht te bereiken, geloof in de onfeilbaarheid van het gezag van zijn wereldbeschouwing, en ieder, die die wereldbeschouwing niet deelt, is een ketter en krachtens het samenvallen van geloof en staat, is iedere ketter daardoor ook een staatsmisdadiger";

Nogmaals blijkt hier dus zeer sterk, dat Christendom en Bolsjewisme evenmin naast elkaar of in elkaar kunnen bestaan als vuur en water. De Russische bevolking, altijd als zeer godsdienstig bekend geweest, staat voor het dilemma, óf totaal Bolsjewistisch zijn en radicaal alle Christendom opgeven, óf zichzelf „staatsgevaarlijk" maken, zijn leven in gevaar brengen door vast te houden aan zijn aloude innerlijke overtuiging. Halfheid is in dezen staat niet geoorloofd en radicaliteit is voor hun een levenskwestie. Juist echter door het radicale van zijn maatregelen, we zien het bij ultra-despotieke regeerders in de historie, door de strakke consequenties, de durf in het doorvoeren van zijn leerstellingen is het mogelijk, dat dezen communistischen heilstaat een zoolang bestaan verzekerd is. Geringe vrijheid immers geeft steeds gelegenheid tot oppositie, terwijl deze bij voldoende radicale doorvoering der principes thans in de kiem gesmoord wordt.

Daar het Bolsjewisme geen locale, maar een internationale kwestie is, zal het conflict tusschen de Europeesche cultuur en de nieuwe zich steeds meer toespitsen en de vraag is slechts, welk van de twee de grootste levenskracht heeft.

Nederlandsche Handelspolitiek toe opzichte van de gebiedsdeelen.

Komt er langzamerhand kentering ten aanzien van de Nederlandsche handelspolitiek, met name ten opzichte van de gebiedsdeelen?

Merkwaardig is wat professor dr. Sleeswijk daaromtrent in de „Telegraaf" schrijft.

Tien jaren bevat thans het eerste artikel onzer Grondwet de bepaling, dat het koninkrijk der Nederlanden het grondgebied omvat van Nederland, Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao.

Staatsrechtelijk zijn ze één, economisch niet.

Wij moeten voor hetgeen we in andere gebiedsdeelen van het koninkrijk invoeren, invoerrechten betalen, en hetgeen uit overzeesch Nederland ter markt komt, wordt, met inkomende rechten belast.

Professor Sleeswijk wil die grenzen tusschen de gebiedsdeelen van hetzelfde land uitwisschen.

Is opheffing der tolmuren niet de natuurlijke consequentie der nieuwe staatsrechtelijke figuur van artikel 1 der Grondwet, en zijn tolgrenzen tusschen gebiedsdeelen, welke tot één land zijn verklaard, geen anachronisme?

Wat doen anderen?

Bestaat er geen volkomen tolvrijheid tusschen de Vereenigde Staten en hun kolonie de Philippijnen?

Kennen de verschillende deelen van het Engelsche rijk, die staatsrechtelijk tot elkaar in veel losser verband staan dan de gebiedsdeelen van ons koninkrijk, geen voorkeurtarieven?

En heeft Japan de nieuwe Mansjoerijsche republiek niet gesticht om een nieuw afzet gebied voor zijn productie-overvloed te vinden?

Nu is het merkwaardige, dat onze vrijhandelaars, die alle tolmuren, ook de fiscale, willen neerhalen, van een slechten der tariefmuren tusschen Nederland in Europa en Nederland overzee niet willen weten: daarvoor moet worden gewacht tot de internationale vrijhandel heeft getriomfeerd.

M. a. w., zoo lang gewacht tot Japan, de Vereenigde Staten en andere landen Nederland-Overzee zullen hebben verdrongen en wij daar, naar het teekenend woord van professor Sleeswijk — nog slechts zullen zijn om administratieve, militaire en politiediensten te verrichten ten behoeve van den geregelden gang van zaken en van de veiligheid... der anderen.

Want Nederland wordt verdrongen: in 1913 bedroeg de invoer uit Nederland in Indië, 33.2 procent, in 1930 nog maar 16.8; daarentegen was de invoer van Japan van 1.6 in 1913 tot 12 procent in 1930 gestegen, die van de Vereenigde Staten van 2.1 in 1913 tot 10.7 in 1930.

En op Curaçao en in Suriname is het al hetzelfde.

Dus het is de nood, die dringt? Inderdaad, de nood dringt.

Had Nederland zijn oude positie kunnen handhaven, dan zou men wellicht kunnen zwijgen; nu wij zeker meer nog dan langzaam uit Indië worden verdreven, moeten wij ons te weer stellen, wil men, een beroep doen op de nieuwe staatsrechtelijke figuur, welke, consequent, de economische eenheid meebrengt.

En het verheugt ons, dat binnenkort op het crisiscongres der R.-K. Werkgeversvereeniging het vraagstuk van het nauwer aanhalen der economische banden tusschen Nederland en Indië aan de orde zal komen.

Het verheugt ons ook, dat de „Standaard" dit een actueel probleem noemt, een der belangrijkste voor de naaste toekomst.

Een probleem, waarover onder ons maar één meening behoorde te zijn: de nationale."

Koloniale Raad.

Bij den Raad is ingediend een

Verordening .... tot wijziging van de verordening van den 16den Februari 1918 (P. B. No 39), ter bepaling van het begrip „stadsdistrict" voor de verschillende eilanden der kolonie, wanneer daarvan sprake is in koloniale verordeningen en keuren.

We lezen in de Memorie van toelichting.

Aangezien het in het voornemen ligt van den ondergeteekende, om de verordening van den 6den Augustus 1931, houdende verdeeling van het eiland Curaçao in districten, op den 1sten Juni d.j. af te kondigen, waardoor zij, aangezien daaromtrent niets naders bepaald is, in werking zal treden op den dertigsten dag na dien harer afkondiging — den 1sten Juli 1932 —, is het gewenscht de verordening van 16den Februari 1918 (P. B. No. 39), waarin het begrip „stadsdistrict" voor de verschillende eilanden vastgesteld wordt, aanpassing te doen vinden aan den nieuw geschapen toestand.

Verder is ingediend een

Verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 11den Maart 1918, inzake den dienst der gouvernements-geneeskundigen (P. B. 1918 No. 13.)

Hieromtrent lezen we in de memorie van toelichting:

De behoefte heeft zich doen gevoelen aan een regeling van de voorwaarden, waaronder on- en minvermogende patienten, die reeds krachtens het eerste lid van artikel 8 van de verordening van den 11den Maart 1918 (P. B. 1918 No. 13) kosteloos geneeskundige hulp van de gouvernements-geneeskundigen kunnen erlangen, op gouvernementskosten in een ziekeninrichting kunnen worden opgenomen, wanneer opneming noodzakelijk wordt geacht.

Reeds bestaat de gelegenheid daartoe op grond van overeenkomsten met ziekenhuizen afgesloten.

Evenwel is het wenschelijk, dat in genoemde verordening de grondslag wordt gelegd voor een wettelijke regeling van den aard als in het besluit van den 7den Februari 1922 (P. B. 1922 No. 7) ten aanzien van de verleening van kostelooze geneeskundige hulp door de gouvernements-geneeskundigen is neergelegd.

Van de gelegenheid tot herziening van de verordening wordt tevens gebruik gemaakt om, deze bepaling meer in overeenstemming te brengen met de praktijk, die blijkens den inhoud van voornoemd besluit van 7 Februari 1922 een ruimere uitvoeringsregeling eischte, dan in de bestaande bepaling, welke alleen op de vaststelling van het bedrag, dat voor een kaart verschuldigd is, betrekking heeft, is voorzien.

Het vliegtuig als hulp van den Missionaris.

De eerste vlieger-missionaris was Pater Paul Schulte, die tijdens den oorlog bij de Duitsche luchtstrijdkrachten had gediend en later de stichter werd van de M. I. V. A., die thans als internationale hulpactie voor de Missie door den Paus erkend is.

Pater Schulte was evenwel slechts korten tijd als vlieger-missionaris werkzaam in Zuid-West-Afrika. Hij heeft zijn zijn vliegmachine het meest gebruikt om in Duitschland een zeer succesvolle propaganda-actie te voeren voor de technische Missiehulp. In 1929 hoorde men den naam van een tweeden vlieger-missionnaris vernoemen, toen de voor de Missie in Bengalen bestemde Pater Joseph Rick na het behalen van zijn vliegeniers-brevet te Washington zich in Le Bourget met zijn vliegmachine aan de vertegenwoordigers van de pers voorstelde en verklaarde rechtstreeks naar Indië te willen vliegen.

Over de verdere werkzaamheden van dezen vliegenden missionaris vinden we in de Missie-literatuur niets vermeld.

In 1930 vertrok de Duitsche Maristenpater Tönjes uit Coesfeld in Westfalen naar de Salomons-eilanden in den Sillen Oceaan om daar met een watervliegtuig van de Miva de verspreid liggenden eilanden te bezoeken. Tönjes, die reeds tijdens den oorlog bij de lucht-afdeeling had gediend, kreeg zijn laatste opleiding door bemiddeling van de Miva bij de vliegschool in Dusseldorf, waar hij het piloten-diploma A behaalde.

Twee jaar geleden dook de naam van een vierden vlieger-missionaris op; weldra evenwel moesten wij zijn doodstijding vernemen. De Amerikaansche priester G. Woodley, die als vliegermissionaris naar Alaska ging, kwam om het leven tengevolge van een val in een afgrond, toen hij na een noodlanding in het gebergte voedsel ging zoeken. Hij is evenwel niet met zijn toestel omlaag gestort, zooals de eerste persberichten luidden.

Twee leekebroeders van de Societeit van Jezus, Georg Feltes en Martial Lepeyre, zijn na een grondige opleiding van ongeveer twee jaar aan een Amerikaansche legervliegschool, als piloot werkzaam in Alaska en brengen de verbinding tot stand tusschen de ver van elkaar verwijderd liggende missiestaties van dit voormalige goudgraversland. De eerste machine van de Jezuiten in Alaska, een prachtige Six-seater van het type Bellance met een Packard-Diesel motor, werd bij een droevig ongeluk totaal vernield. De Superior der Alaska-Missie, Pater Delon S J. wilde een bezoek brengen aan een jeugdigen missionaris die in een Eskimo-kamp in de eenzaamheid der sneeuwwoestijnen werkzaam was.

Toen de piloot bij de nadering van een sneeuwstorm snel wilde dalen, verloor hij de macht over zijn toestel dat voor de oogen der blanken en Eskimo's tegen de rotsen te pletter sloeg. Alle inzittenden waren opslag dood.

In plaats van het verongelukte vliegtuig dat den naam „The Marquette Missionary" droeg schonken de Amerikaansche Katholieken aanstonds een even prachtige machine: „The Alaska Missionary"

Uit het geringe aantal der namen, die hier vermeld zijn, moet de lezer niet afleiden, dat de vliegmachine nog slechts weinig in de Missies gebruik wordt. In de groote „ijsmissies" van de Paters Oblaten in Noord-Canada worden herhaaldelijk apostolische reizen per vliegmachine ondernomen. De Missionarissen in Belgisch Congo maken meer en meer gebruik van de Sabena, die reeds een dicht net van luchtlijnen over het reusachtige gebied van Midden-Africa heeft uitgebreid. Onder de Bisschoppen die gebruik maken van de vliegmachine is het best bekend de „luchtbisschop Mgr Breynat O. M. I. wiens vliegtuig, „Blauwe Vogel" herhaaldelijk in de Missieberichten genoemd wordt. Ook Mgr. Dellepiane, de Apostolische Delegaat in Belgisch Congo, voor wie altijd regeeringsvliegtuigen ter beschikking staan maakt zijn dieeste tochten per vliegmachine.

Christelijke Staatsmoraal.

„De Staat komt van God, maar is geen God".

Nadat het Poolsche episcopaat zich den laatsten tijd reeds herhaaldelijk genoodzaakt heeft gezien, zijn stem te verheffen tegen onchristelijke tendenzen, die zich vooral openbaarden in de ontwerpen eener nieuwe huwelijks en strafwetgeving en ook op onderwijsgebied, is dezer dagen een zeer belangrijk herderlijk schrijven verschenen van den primaat van Polen en aartsbisschop van Posen, Z. H. E. kardinaal Hlond, over de christelijke staatsopvatting.

Het schrijven van den kardinaal, dat uit niet minder dan twee en twintig gedrukte pagina's bestaat, is als het ware een compendium van de christelijke staatsmoraal.

De Katholieke oppositiebladen, schrijft een correspondent van de „Germania" uit Warschau, hebben op dit schrijven reeds uitvoerige commentaren geleverd, waarin eenstemmig gewezen wordt op de noodzakelijkheid, dat uit de staatsopvatting van het Katholieke Polen eindelijk eens de dwaalleeringen verdwijnen zullen welke klaarblijkelijk onder Franschen invloed in Polen ingang hebben gevonden.

Niet ten onrechte wordt er ook op gewezen, dat tegenwoordige regiem van Pilsoedski, ~~ook al wordt het in~~ het herderlijk schrijven niet uitdrukkelijk genoemd, uit dit schrijven de consequenties heeft te trekken. In de laatste jaren immers kon men constateeren, dat de beginselen der Christelijke staatsethiek ook in Polen in alle takken van het openbare leven schromelijk verwaarloosd werden.

In het eerste gedeelte van het schrijven van kardinaal Hlond, wordt de oorsprong van den staat en van het staatsgezag behandeld. De kardinaal stelt daarbij vast, dat een staat noch atheistisch noch godsdienstloos kan zijn, daar alle staatsgezag van God komt. Tegenover de (door de aanhangers van Pilsoedski nagestreefde) vergoding van den staat, wordt er met kracht op gewezen, dat de staat van God komt maar geen God is, dat hij dus ook geen eigen moraal kan scheppen en geen immoreele handelingen door het „staatsbelang" rechtvaardigen kan.

De kardinaal definieert dan verder de verhouding van den burger en van het gezin tot den staat. Deze passage is vooral belangrijk omdat daarin ook de zedelijke rechten van de nationale minderheden in den geest der Kerk erkend worden.

In het tweede gedeelte van het herderlijk schrijven worden de betrekkingen tusschen Kerk en staat behandeld. Ook hier stelt kardinaal Hlond slechts de beginselen der christelijke staatsleer vast, zooals die door Z.H. Leo XIII definitief werden vastgelegd.

De Kerk, schrijft de kardinaal, streeft niet naar politieke macht en wil daarom ook niet rechtstreeks aan het staatsbestuur deelnemen.

Wanneer het echter gaat over gewetenskwesties en moreele vraagstukken, heeft de Kerk het recht en zelfs den plicht, zich met de ethische zijde der politieke gebeurtenissen te bemoeien. Als de Staat door onrechtvaardige wetten de natuurlijke rechten der burgers en gezinnen aantast, als de moraal of het geloof in gevaar gebracht wordt, en het recht van God geschonden wordt, heeft de Kerk het recht in te grijpen.

Aan het slot van zijn schrijven zet de kardinaal uitvoerig uiteen, welke plichten de burgers tegenover den staat te vervullen hebben.

Merkwaardig is tenslotte nog, wat kardinaal Hlond zegt over de verhouding tusschen de staten onderling: „Ondanks zijn souvereiniteit is het staatsgezag op internationaal gebied door de rechten van anderen staten en het algemeene welzijn der menschheid begrensd.

Absoluut ongemotiveerd is daarom de egoistische internationale politiek, welke zonder rekening te houden met de rechten van anderen, de staten kan verontrusten en in een oorlog kan werpen"

Het herderlijk schrijven beteekent in ieder opzicht 'n moedige daad en is niet alleen voor Polen maar ook voor vele andere staten van het allerhoogste belang.

BERICHTEN.

Mgr. Verriet op Scherpenheuvel en Santa Rosa.

Vrijdagmiddag heeft Mgr. Verriet een bezoek gebracht aan deze beide weeshuizen. Fr. Radulfus kwam Mgr. afhalen, waarna naar Scherpenheuvel gereden werd, waar aan de hoofdweg, het muziekcorps en de jongens met viaggen Mgr. stonden op te wachten, en hem geleiden naar het gesticht. De ingang was feestelijk versierd met het bisschoppelijk wapen en de vlaggen der beide clubs „Juliana" en „N. O. D."

In het huis werd Mgr. ontvangen door Pastoor Murk, rector van Scherpenheuvel en de fraters. De zaal was omgetooverd in een plechtige ontvangsalon, waar Mgr. werd toegesproken en toegezongen. Na een dankwoord van den nieuwen bisschop begaf deze zich naar het huis der fraters.

Van hier begaf Mgr. zich om zes uur naar het weeshuis van Santa Rosa, waar Mgr. ontvangen werd door Moeder Wilhelma en de zusters. Ook Pastoor Hegelsom was tegenwoordig. De kinderen waren in mooie groepen opgesteld om Mgr. te verwelkomen en een der kleine weesjes sprak Mgr. toe en uitte de hoop, dat Mgr. Verriet de voetstappen volgen zou van Mgr. Vuylsteke en ook dikwijls de weezen zou komen bezoeken. Hierna werd aan Mgr. door de drie kleinsten een reusachtig bouquet aangeboden.

Een dag vacantie voor de beide gestichten beëindigde dit bezoek.

Algemeene politiekeur.

Verschenen is het publicatieblad No. 54 waarin de nieuwe politiekeur wordt gepubliceerd.

Deze nieuwe keur vooriziet werkelijk in een behoefte. Onze oude keur van 1917 was verouderd en lang niet meer aangepast aan het moderne verkeer van thans. Bijna de helft van de 171 artikelen is dan ook regelingen voor het verkeer. En zeer nuttige. Noemen we alleen het verplicht dempen der lichten.

We hopen nu, dat deze nieuwe politiekeur een aanleiding moge zijn tot een krachtig optreden van de politie, waardoor zeker zal kunnen bepaakt worden, het nog veel te groote aantal ongelukken, wat op onze wegen plaats heeft.

Van een verbalenjagerij zijn wij ook geen voorstanders, maar een scherp preventief optreden tegen het roekelooze rijden is meer dan dringend noodzakelijk. Wie dikwijls op de straat is houdt zijn hart soms vast over de wijze waarop én door automobilisten én door de wielrijders de meest elementaire verkeersregelen worden overtreden.

En wanneer de politie nu eens krachtig begint op te treden, dan zal het rijdend publiek spoedig ervaren dat het hier ernst is met de toepassing van de verkeersregelen.

En iedereen zal dan spoedig weten: „Hier op Curaçao moet ik de verkeersregelen nauwkeurig opvolgen, want anders ben ik er onmiddelijk en onverbiddelijk bij". Wie niet hooren wil, moet maar voelen, dat geldt ook hier. Want het gaat om het sparen van menschenlevens.

Curacaosche Priesters.

Fr. Bertrandus Luis Kranwinkel zal 24 Juli de H. Priesterwijding ontvangen in de Kathedraal van Utrecht, en den 31en Juli d.a.v. zij plechtige eerste H. Mis doen.

De Hr. I. Debrot is na geslaagd examen toegelaten als novice in de orde der Dominicanen en zal in de maand September naar het klooster te Huissen gaan om daar de hoogere studies voor het priesterschap te beginnen.

Een andere Curaçaoenaar de Eerw. Heer Hulio Henriquez, student in Caracas zal waarschijnlijk in de maand Augustus in de kerk van Pietermaai uit de handen van Mgr. Verriet de H. Wijding van het diaconaat en subdiaconaat ontvangen.

Kerkwijding op San Mateo.

Op 22 Juni zal Mgr. Verriet de kerk van de H. Familie plechtig consacreeren.

Uitbreiding Stadsdistrict.

Zooals we elders in dit blad, bij een ingediende verordening aan den Raad, kunnen lezen, bestaat het plan, om met 1 Juli de nieuwe districtsverdeeling op ons eiland in te voeren.

Het stadsdistrict zal dan worden uitgebreid tot aan de politieposten Cas Chiquito en Dominguito exclusief. De juiste uitbreiding zal nog nader worden bekend gemaakt.

Nieuwe departementale indeeling in Nederland.

Op 1 Mei is in werking getreden het Kon. besluit van 8 December 1931, Stbl. no. 501 en de wet van 21 April 1932, Stbl. no. 175 regelende de wijziging in de departementale indeeling.

Deze wijziging omvat:

1e de overbrenging van de de Statistiek, de Directie van den Landbouw e.a en de visscherij van het departement van Binnenlandsche Zaken en Landbouw naar het Departement van Arbeid, Handel en Nijverheid (vanaf 1 Mei Departement van Economische Zaken en Arbeid);

2e. de overbrenging van de volksgezondheid, de werkloosheidsverzekering en arbeidsbemiddeling van het departement van Arbeid, Handel en Nijverheid naar het departement van Binnenlandsche Zaken en Landbouw (vanaf 1 Mei departement van Binnenlandsche Zaken).

De directie van den Landbouw was nog voorloopig (ongeveer tot medio Mei) gevestigd aan het departement van Binnenlandsche Zaken (Binnenhof), terwijl de afdeelingen Volksgezondheid en de Werkloosheidverzekering en Arbeidsbemiddeling voorloopig nog in het departement van Economische Zaken en Arbeid (Bezuidenhoot) gevestigd blijven.

De Gouverneur naar Boven.

Maandag a.s. 6 Juni zal Z.E. Gouverneur van Slobbe met Hr. Ms. van Nes naar de Bovenwindsche eilanden gaan ter inspectie.

Behalve de Adjudant zullen ook Mevr. van Slobbe en twee dochters den Gouverneur vergezellen.

Goede reis.

Verschenen Publicatiebladen.

No. 55. BESLUIT van den 32sten Mei 1932, tot wijziging van het besluit van den 7den Februari 1922 (P.B. No.7), ter uitvoering van artikel 6 der verordening van den 11 den Maart 1918 (P.B. No. 13), inzake den dienst der gouvernements geneeskundigen.

No. 56. BESCHIKKING van der 23sten Mei 1932, No. 600, tot aanvulling van de Regeling betreffende de vergoedingen, die ambtenaren ten laste van de Curaçaosche begrooting genieten, wanneer zij ter uitoefening van den dienst gebruik maken van niet van gouvernementswege te hunner beschikking zijnde vervoermiddelen (P. B. 1924 No. 28.)

No. 57. BESCHIKKING van den 25sten Mei 1932, No. 612, bepalende het tijdstip van inwerkingtreden van het Curaçaosch Wetboek van Burgelijke Rechtsvorderingen (P. B. 1931 No. 45.), op 1 Juli 1932.

No. 58. BESCHIKKING van den 25sten Mei 1932, No. 613, bepalende het tijdstip van inwerkingtreden van het Curaçaosch Faillissementsbesluit 1931 (P. B. 1931 No. 58) op 1 Juli 1932.

Goede reis.

Met S.S. Costa Rica vertrekt Donderdag 9 Juli naar Holland Pastoor REISCH van Pietermaai om gezondheidsredenen. Tevens om diezelfde reden vertrekt Zuster MARTHA van de Zusters Dominicanessen van Aruba.

Pastoor TOLENAAR gaat met dezelfde boot naar Holland voor het nemen van zijn verlof.

Aan allen een goede reis en een spoedig tot weerziens.

Het feest op Pietermaai.

Zondag, morgen is het de herdenkingsdag van 50 jarig bestaan der Parochiekerk Om 9 uur zal Mgr. VERRIET plechtig aan den ingang der koraal worden afgehaald, waarna hij in de kerk de pontificale Hoogmis doen zal. Daarna is het in de koraal plechtige receptie, waarbij de verschillende organisaties de parochie en de schoolkinderen hulde zullen brengen.

Des avonds om half zeven is het pontificaal lof, met feestpredicatie door Mgr. VERRIET.

Auto Ongeluk.

Zaterdagmorgen is bij Ceroe Macoco, waar de groote watertank der Isla staat. op de weg om het Schottegat, een autobus van de weg geslagen, waar door 5 inzittende passagiers min of meer gewond werden.

Of de chauffeur niet goed stuurde? of de wagen niet in orde was?

De politie heeft de zaak in onderzoek.

De regen in Mei.

De regenmeter op het St. Thomas college heeft gedurende de maand Mei 77 m.M. geregistreerd.

In dank ontvangen.

Van E. Moreno Brandao:

Een spuit met een bus van de nieuwe insectendoodende vloeistof *O Cedar.*

Dit insectendoodend middel vlekt niet, doet de metalen niet roesten en heeft een aangename geur

Het tooneelgezelschap

De Groep Nederlandsche Antillen van het A.N.V. ontving bericht van den leider van het tooneelgezelschap, dat naar Curaçao komt, dat een der spelen Heer Kommer Kleyn ziek is.

In zijn plaats komt nu de Heer Verbeek, een bekende speler.

Tevens maken we hierbij bekend, dat het nu definitief is vastgesteld, dat het gezelschap ook in Suriname zal optreden.

Toeristenboot.

Het S.S Mauretania zal met toeristen aan boord op 20 Juli onze haven bezoeken,

Welkom.

Mr. Weitjens.

Met S.S. Mauretania zal Mr. Weitjens op 20 Juli via New-York repatrieeren.

De Procureur - Generaal.

Naar wij vernemen heeft Mr. M. van Dijk, Nederlandsche Indisch Rechterlijk Ambtenaar, wiens maximum detacheeringstermijn als Procureur - Generaal bij het Hof van Justitie alhier het komende jaar 1933 beëindigd zal zijn, der Regeering op 5 April j. l. verzocht medio volgend jaar naar Nederlandsch Indië terug te kunnen keeren, helgeen eerst ter bevoegder plaatse in Nederland en Indië bekend moest zijn, alvorens het algemeen kon worden vermeld.

Het adoratiefeest in de kathedraal

Zondag avond had voor een zeer volle kerk de plechtige sluiting plaats van het adoratieestijn genoemde kerk Mgr. Verriet verrichtte de plechtigheid met assistentie van den Hoog Eerw. Pater Provicarius van den Elzen en de pastoors van Rooy en Bartel.

Pastoor Hagemans hield de feestpredicatie, waarna de plechtige processie plaats had.

Het waren plechtige, indrukwekkende dagen geweest voor deze parochie.

In dank ontvangen.

Van de agentschap der K.N.S.M. de schepenlijst over de maand Juni en de tijdtafel der Colon- en Suriname lijn en de New-York Venezuela lijn.

SS. „Atlas".

In tegenstelling met de geruchten die alhier de ronde deden dat het ss. „Atlas" op zijn reis naar de Bovenwindsche Eilanden schade zou hebben opgeloopen, doet het ons genoegen te kunnen mededeelen van het Hoofdagentschap der K.N.S.M. vernomen te hebben dat deze geruchten geheel uit de lucht gegrepen zijn. Het schip is op regelmatige wijze en op tijd in zijn aanloophavens aangekomen.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 5—11 Juni 1932.

S.S.	Aank	Van	Vertr.	Naar
Vestvangen	5	Paramaribo	5	New-Orleans
Falcon	5	Maracaibo	5	New-York
Trujillo	5	Maracaibo-Aruba	5	La Guaira
El Libertador	5	Maracaiba-Aruba	6	Aruba-Maracaibo
Trujillo	7	La Guaira	7	Aruba-Maracaibo
Atlas	7	Antillen	—	Curacao
Claus Horn	7	Hamburg	—	Curacao.
Simon Bolivar	8	Amsterdam	8	P. Limon
Astrea	8	New-York	8	Aruba-Maracaibo
Tacoma	8	P. Limon	8	Hamburg
El Libertador	8	Maracaibo-Aruba	9	Maracaibo
Costa Rica	8	P. Limon	9	Amsterdam
Mimi Horn	9	Cartagena	9	Hamburg
Waltraut Horn	9	Curaçao	11	Jacmel, Kingston & P. au P.
Baralt	9	Curacao	12	St Juan, S. Pedro de M. & St. Domingo City.
Trujillo	9	Maracaibo-Aruba	12	La Guaira
Vancouver	10	Hamburg	10	Central- & N Amer. Pac.
Amor	10	Maracaibo	10	New-York
Lochgoil	10	Rotterdam	10	Pac. del Norte
Darian	10	Liverpool	11	P. Limon
Atlas	—	Curacao	11	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St Eustatius & St. Kitts.

Plechtige processie op Welgelegen.

Gisteren feest van het H. Hart was op Welgelegen de jaarlijksche plechtige processie met het Allerheiligste.

Mgr. Verriet verichtte de plechtigheid met assistentie van de pastoors Hagemans en Kuypers. De processiegangen waren versierd met de artisticiteit, waardoor dit college bekend is, terwijl de muziek van Scherpenheuvel de plechtigheid opluisterde.

Des avonds gaf dit orkest een soiree voor de pensionairen waarvan bijzonder genoten werd.

Mg. Verriet in het Zeemanshuis.

Volgens „La Union" zal Mgr. Verriet op 9 Juni des avonds half negen plechtig ontvangen worden in de club van het Apostolaat der Zee.

Z. H. Exc. Mgr. Verriet O. P. over wijlen A. C. van Vuuren.

Mgr. Verriet opent de Mei-aflevering van Het Missiewerk, tijdschrift voor Missie-kennis en Missieactie, met een artikel over „De Missie van Curaçao". Hij brengt hulde aan de liefdadigheid van Neerlands Katholieken.

„Neerlands Katholieken stonden pal, wanneer het gold de verdediging van de belangen der missie en het onderwijs. Met overgroote dankbaarheid en diepen weemoed gedenken wij den pas, na een kortstondige ziekte, overleden heer A. C. A. van Vuuren, gedurende ruim 25 jaren lid van de Tweede Kamer Staten Generaal. Jarenlang heeft hij, ridder „sans peur et sans reproche" op de bres gestaan ter verdediging van de belangen van Curaçao, speciaal van het katholiek onderwijs op Curacao. Het de Regeering eindelijk het goed recht van het Katholiek onderwijs heeft erkend, is voor een goed deel te danken aan het onvermoeid en onversaagd strijden van dezen man.

Curaçaosche missie, priesters en religieuzen zullen den heer Van Vuuren blijven gedenken in groote en innige dankbaarheid, als den eminenten en onverschrokken verdediger van hun belangen in 's Lands vergaderzalen."

De sluiting van de Zuiderzee.

Vandaag juist 8 dagen geleden had hier voor Nederland groote historische feit plaats, dat de Zuiderzee werd afgesloten. De sluiting van de afsluitdijk had plaats te 13 uur 2 min. in tegenwoordigheid van Min. Reymer, Oud-Min. Colijn en verschillende leden der Zuiderzeeraad.

Nederland heeft dus thans geen Zuiderzee meer maar een ijselmeer.

De genoemde afsluitdijk heeft een lengte van 18,5 mijlen en is 120 voet breed aan de top en 400 voet breed aan de voet.

Reeds ettelijke malen zijn wij hier in de gelegenheid gesteld door de groep Antillen van het Algemeen Nederl. Verbond, met dit reuzewerk in kennis te komen. Een werk eenig in de geschiedenis der waterbouwkunde, op welk gebied trouwens Nederland op de eerste plaats staat, en aan haar venwerken en sluisbouw de grootste werken toonen kan.

De afsluiting van de Zuiderzee heeft in totaal geduurd 11 jaar 334 dagen en 57 minuten. Deze juiste gegevens overgenomen uit de gratis Nieuwsberichten toonen wel van hoe groot een historische beteekenis dit werk beschouwd is geworden.

Het verder wegpompen van het thans ingesloten water, zal nu nog 20 jaar duren, waardoor dan 500 000 acres bouwland aan Nederland zullen worden toegevoegd.

Met belangstelling zien wij uit naar de komende jaren, waarin het wereldberoemde Nederlandsche ingenieurswerk zijn verdere voltooiing vinden zal en een nieuwe provincie, grooter dan het gebiedsdeel Curaçao aan den Nederlandschen Kroon zal toevoegen

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag 5 JUNI 1932

MUNDO NOBO.

2de klasse:

D.D.V.O. — De Ruiter

Aanvang 3.30 precies

1ste klasse:

R. C. C. — Transvaal

Aanvang 4.45 precies

ASIENTO-TERREIN.

2de klasse:

Bismarck — Vitesse

Aanvang 3.30 precies

1ste klasse:

Republiek — Volharding

Aanvang 4.45 precies.

R C C.-TERREIN.

2de klasse;

Union — V. K. C.

Aanvang 3.30 precies

Zondag 12 JUNI 1932

MUNDO NOBO.

2de klasse;

De Ruiter — De West

Aanvang 3.30

1ste klasse

Republiek — Trappers

Aanvang 4.45 precies.

Asiento terrein

2de Klasse Olympia—S.D.O.

Aanvang 3.30 precies

1ste Klasse Asiento—Trekvogels

Aanvang 4.45 precies

R.C.C. terrein

2de Klasse D.N.S.—Morningstar

Aanvang 3.30 precies

Reserve 1ste Klasse

R.C.C. 2—Transvaal 2

Aanvang 4.45 precies

Juliana terrein

2de Klasse Juliana—Union

Aanvang 4.45 precies

(De bus naar Scherpenheuvel vertrekt 3.45 van Wilhelminaplein—Wilhelminaschool.

Hernieuwing Intronisatie.

Gisteren morgen had op het St. Thomascollege, St. Vincentius- en H. Hartschool de plechtige hernieuwing plaats der Intronisatie.

Op de binnenplaats van het St. Thomas college was een prachtig altaar opgeslagen onder het beeld van H. Hart. Daarvoor stonden alle leerlingen een 500 opgesteld.

Om half 9 trad Mgr. VERRIET de speelplaats op, afgehaald door misdienaars en assisteerende priesters en schreed door een boog van vlaggen tot voor het altaar. Ook ter weerszijden van het altaar stonden jongens met vlaggen opgesteld.

Fr. Canutus sprak een kort woord van welkom, waarna de jongens het intronisatielied zongen, en het intronisatiegebed baden.

Hierna nam Mgr. Verriet het woord en wees de jongens op de grootheid hunner plechtige belofte, die ze aan Christus Koning gedaan hadden, maar nu komt het erop aan, aldus de Bisschop te doen, wat wij beloofd hebben.

Diep in uw harten moet gij prenten, dit: dat een mensch niet groot is door de positie die hij bekleedt, maar hij is groot naarmate hij zijn plichten als Christen en mensch volbrengt.

Later zult gij veel te strijden hebben tegen vijanden van ons geloof en dikwijls zal men u bespotten als goede Katholieken, maar denk er dan aan, wat gij op dezen dag beloofd hebt.

Weest trouw aan Christus Koning, dien Hem, want God dienen is heerschen.

Ook nog over de liefde tot Christus Koning, sprak de Bisschop. Steeds moet deze een eerste plaats innemen in het hart der jongens. Ook de belangen van Christus Koning zouden zij te verdedigen hebben, door woord maar vooral door hun voorbeeld. Mgr. wees nog op het uitgebreide godsdienst onderricht, dat de jongens van het college kregen, maar daarvoor ook moesten zij meer dan anderen Christus verdedigen.

Ten slotte wees de Bisschop nog op de Bidweek, waartoe hij vooral de jeugd wilde aansporen en hield ten laatste de jongens de woorden voor van Christus.

Hij die mij zal beleden heben voor de menschen, zal ik belijden voor mijn vader, die in de hemel is.

Een plechtige zegen met het Allerheiligst besloot deze plechtigheid.

Hierna begaf Mgr. zich naar de Vincentiusschool en de meisjesschool op San Mateo, waar eenzelfde plechtigheid plaats had.

De Suppletoire voor 1932.

Deze week is gepubliceerd de door den Gouverneur ingediende Suppletoire begrooting voor 1932.

Toegestaan was het vorige jaar voor 1932.
f. 6.291.840.

Dit eindcijfer der begrooting wordt thans gewijzigd en gebracht (verhoogd) op f. 6.811.020.

Van de verschillende afdeelingen is het eindcijfer van financien alleen verlaagd, en gekomen van f. 2.664.254.- of f. 2.549.884.—

Aan de memorie van toelichting ontleenen wij, dat het bedrag voor het geven van onderstand aan behoeftigen verhoogd is met f. 7000.

Ook het crediet voor het bevolkingsbureau is verhoogd, evenzoo de post leermiddelen voor het Openbare onderwijs, en voor het bijzonder onderwijs wordt het crediet verhoogd ter uitbreiding van meisjesschool op Pietermaai.

De Curaçaosche Bond voor lichamelijke opvoeding zal een renteloos voorschot krijgen van f. 10.000.

Volgens aangevraagd crediet schijnt de accountant reeds dezer dagen in Gouvernementsdienst te zijn gekomen.

De waterlevering op Aruba zal vermoedelijk beginnen in Juli, daarvoor worden f. 45.250.— gevraagd.

Tegenover deze uitgaven, zegt de M. v. A. staan inkomsten. Hoeveel? We vernamen uit Aruba, dat het getal aangeslotenen zeer miniem is.

Verder worden gelden aangevraagd o.a. voor

de stoomverbinding naar boven.
noodzakelijke herstellingen aan het Postkantoor,
twee openbare begraafplaatsen op Aruba,
nieuwbouw school te Beneden Prinsenkwartier (S. M.)
Eenvoudige pier op Saba, enz.

De Raming der middelen voor 1932 is ook hooger geschat en van f 6.357.360,— gekomen op f 6.961.460.

Deze verhoogde raming is gevonden o.a. in de invoerrechten, en grondbelasting.

Ook loodsgelden, de huur van landsgronden en eigendommen, en de dienstverleening I U & D zijn hooger geraamd.

Officieele Berichten.

Blijkens een van den Nederlandschen Gezant te Caracas ontvangen schrijven is aldaar op den 21 April ll. overleden in de wijk Barbara, District Maracaibo van den Staat Zulia, de Nederlandsche onderdaan MAXIMILIANO CRISTOFFEL, 68 jaar oud, 40 jaar verblijf houdende aldaar, van beroep kleermaker, getrouwd met Celmira Quintero en wettig kind van Lorenzo Cristoffel en Ana Cristoffel afkomstig van Curaçao. De overledene laat 5 kinderen achter en verder geen goederen.

De Heer A. H. M. van Weel is benoemd tot Secretaris van de Gezondheidscommissie op Curaçao.

De kommiezen der belastingen J. A. Wagner en M. E. Pietersz zijn bevorderd tot hoofdkommiezen der belastingen.

Aan den tijdelijk hulpkomies der belastingen Hipolito Laurens is eervol ontslag als zoodanig verleend en benoemd tot tijdelijk schrijver.

Benoemd zijn tot tijdelijke hulpkommiezen der belastingen, R. M. Jourdain, Willem S. P. Schotborgh en Johan M. Martes.

De tijdelijke schrijvers, R. E. Evertsz, Mevr. O. de Hart, Mej. Maria J. Ladie, A. M. Arends, D. F. Hassell, Mej. L. M. Boye en J. C. Quast zijn definitief als zoodanig benoemd.

POLITIE BERICHTEN.

Op 28 Mei werd door een bestuurder van een truck met zoodanige snelheid gereden dat deze truck nabij Rio Canario eenige malen omsloeg. De bestuurder en 3 inzittende Engelsche vrouwen werden gewond en op last van dokter Samson overgebracht naar het St. Elisabeths Gasthuis.

Op 29 Mei reed een auto tegen een der politiewoningen te Mundo Nobo. De bestuurder bleek onder den invloed van sterken drank te zijn en had geen rijbewijs. Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

In den nacht van 2 op 3 Juni werd ingebroken in den winkel „El Passage" Breedestraat hoek Klipstraat. De vermoedelijke dader werd reeds eenige uren later door de Recherche aangehouden in 't bezit van de gestolen voorwerpen.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij nietplaatsing nimmer teruggegeven.

V. K. C. en de beklimming v/d St. Cristoffel.

Zaterdag j. l. hield het Vrijwilligerskorps „Curaçao" een prachtige nachtveld oefening. Omstreeks 7.45 p. m. waren er ± 45 vrijwilligers bij het Wilhelminaplein verzameld, na genummerd te hebben zijn wij in het fort geweren en uitrustingen gaan halen. In drie groote trucks gezeten zijn wij vertrokken. Aangekomen op de plantage Knip van de Heer Muskus, ongeveer 11.30 p. m. werd de wacht ingedeeld aan hen die de nachtwacht hadden.

Zondags morgen 4 uur klonk het weksignaal geblazen door Sergeant de Jongh, wij stonden allen op God dankende voor de zoete rust dien wij genoten hadden des 's nachts in die wildernis. Na smakelijk ontbijt 'n poosje gerust en..., weer liet de hoorn z'n stem hooren, het was verzamelen. Onder de Majoors commando in secties verdeeld, en de Sergeant Maj. aan 't hoofd als gids, gevolgd door de overgeblevenen zijn wij berg opwaarts uitgetrokken. Op sommiger gelaat kon men duidelijk lezen dat het geen alledaagsche wandeling was, en dat het ook niet mee viel.

Maar telkenmale klonk er een „padilanti" uit de 1ste officiersmond terwijl op diens gezicht duidelijk te lezen stond „ik kan niet meer, maar ik zal toch moeten". Over distels en doornen tusschen cactussen en prikjuffrouwtjes gingen wij als onder de breidel steeds opwaarts hijgend en zweetend als paarden doch heldhaftig, de reus der Curaçaosche bergen op. Na een paar uurtjes geslingerd en getrippeld te hebben waren wij op z'n buikstreek pas (de helft). Sergeant C. Daal was hopeloos achter mij, en 'n paar minuten later was ik achter hem, en hij voorop riep mij steeds met 'n soort heldenmoed toe:

„Hei geef mij je geweer over, vooruit! Kom op! en dwarsboomde mij zoo dat ik hem niet voorbij kon klimmen. Maar oei, ik stond stil als een botanicus te kijken en de dappere Sergeant Caichi bleef mij steeds voor. Vooruit jongens, vooruit, klonk de (gids) Maj. Schlag's stem de arme achtergeblevenen in de ooren. Steeds zagen wij onzen moedigen en al bejaarden Kapitein dapper voort klauteren. Op den top daar moet ik", zeide hij en zonder te talmen of te rusten klom hij voort als toonbeeld der moedigen. Van rusten was geen sprake voor den kapitein. Met z'n doorgezweten brilglazen klauterde hij trotsch en lustig omhoog. Eindlich! Wir sind da!! En waarachtig wij waren in z'n breede rotsachtige schoot, de grijze St. Cristoffel met zijn nevelige kop stond fier voor ons. De moedige gids Sergeant Maj. Schlag was nummer een op de top, waar hij na zoo'n vermoeide tocht weer rustig kon ademen.

Natur sehr schön! frissche lucht, vogel vlucht, bronnen met helder frisch water zooals er geen L. W. V. het kan geven en destileeren, alles was verrukkelijk. Het scheen als of wij op den (Parnassus) de berg van Apollo waren. De blauwe onmetelijke zee kon je héél in de verte zien, en prachtig als de zilver witte golfjes er tegen de kust kapot sloegen. Vele Vrijwilligers hebben in de St. Cristoffel hun namen geplaatst bij de anderen die daar al stonden geschreven. Bij afdaling waren aller gezichten vroolijker als bij het klimmen, maar, nú komt de groote maar, wij hebben toch onze bivakoefening allerbest doorgebracht.

Om 2.30 p. m. was het tijd gekomen om tenten afbreken en huiswaarts te keeren. Oost West thuis best, máár St. Cristoffel allerbest moet ik zeggen. Ook mag ik hier o. a. de trouwe trios keukenpersoneel, het zijn de chefkok Tschumie, hofmeester J. Garmers en de bottelier M. Tramen niet vergeten die zoó fijn en smakkelijk ons de boterhammen en de middagmalen hebben bereid.

Mhr. de redacteur mijn vriendelijke dank voor verleende plaatsje in uw zeer gewaardeerde en gelezen weekblad de „Amigoe di Curaçao".

Hoogachtend

Vrijwilliger JOS. M. L. HELLBURG.

BUITENLANDSCH OVERZICHT.

Een der meest belangrijke gebeurtenissen van de laatste week is het aftreden van Rijkskanselier Bruening en het kabinet in **Duitschland**.

Deze gebeurtenis was van zulk een funesten invloed, dat in de eerste dagen de beurs in verschillende steden van Europa o.a. Amsterdam flauw was en de koersen weer aanmerkelijk zakten.

Het Duitsche kabinet is en bloc afgetreden na een onderhoud tusschen Dr. Bruening en President Hindenburg, die den kanselier zeer kortaf behandelde. Aldus is voor de eerste maal in de geschiedenis een kanselier uit zijn ambt gezet niet door den Rijksdag maar door den president.

Dinsdag echter werd reeds von Papen benoemd tot kabinetsformateur, met opdracht een nationaal kabinet samen te stellen.

Von Papen is een militair, 53 jaar oud en behoort tot de rechtste fractie van het Centrum, en is sinds 1928 in de Rijksdag.

Den volgenden dag was von Papen reeds met het kabinet klaar.

Hitler en zijn partij hebben in het nieuwe kabinet geen zitting maar willen na nieuwe verkiezingen ontbinding van den Rijksdag.

En zonder Hitler en zijn Nazis kan het kabinet von Papen onmogelijk een meerderheid krijgen in de Rijksdag.

Er kunnen voor Duitschland nog zware dagen komen.

De herstel en schulden conferentie die op 16 Juni te **Lausanne** zou bijeenkomen zal nu wel voorloopig moeten worden uitgesteld.

Hoe noodig deze echter was moge blijken uit wat Professor Cassel dezer dagen zeide, in zijn Rhodes herdenkingsrede te Oxford: „Wij hebben geen zekerheid dat onze gemeenschap de financieele en economische ineenstorting die de wereld bedreigt kan overleven. Laat ons oppassen," voegde hij er aan toe, „of de dagen van onze beschaving zijn geteld.

Veel verwachtigen echter hadden we er niet van en vreesden, dat het wel denzelfden weg opgegaan zou zijn als de **Ontwapeningsconferentie** die op niets is uitgeloopen.

Toen in 1919 de overwinnaars in den grooten wereldoorlog het verdrag van Versailles dicteerden en met waren machtswellust zich zetten aan het militair onschadelijk maken van de overwonnenen, leverde de kwestie der qualitatieve ontwapening niet de minste moeilijkheid op. Toen wist men precies aan te geven, welk oorlogstuig een Europeesche veiligheid bedreigend, offensief karakter had en de Duitsche weermacht werd krachtdadig geknot en gesnoeid tot er niet meer overbleef dan een van alle groeikracht beroofden stronk. Om deze operatie nog een schijn van edelaardigheid te geven, werd in het Volkenbondsverdrag de bepaling opgenomen, dat de groote mogendheden ter gelegener tijd vrijwillig zichzelve zouden aandoen, wat zij toen 't verlamde Duitschland aandeden.

Thans echter, nu na dertien jaar de gelegene tijd is aangebroken om eindelijk eens die belofte na te komen, blijken de heeren diplomaten plotseling het niet meer eens te kunnen worden over de model-methode, die zij indertijd met zooveel welbehagen ten opzichte van Duitschland hebben toegepast. Wanneer Amerika pleit voor afschaffing en beperking der aanvalswapenen, beoogt het alleen deze voor de landmacht door te voeren, omdat zijn eigen landmacht van betrekkelijk geringe beteekenis is. Aan de Amerikaansche vloot, waarvoor het Amerikaansche Huis van Representanten zoo juist een begrooting van eventjes 326.340.000 dollar heeft aangenomen mag niet worden geraakt. De vlootconferentie van Londen, waarbij Amerika, Engeland en Japan een onderlinge maximale vlootverhouding aanvaarden, zoo hóóg, dat geen der drie landen aan de gestelde grens toe is kunnen komen, heeft volgens Amerika al een voldoende beperking gebracht. Ook Engeland is diezelfde meening toegedaan. Doch Frankrijk en Italië willen zelfs aan deze beperking, die in werkelijkheid geen beperking, doch slechts een matiging van een vrijwel fictieve uitbreiding is, niet deelnemen. De Engelschen en Amerikanen, die, de aanvalswapenen van de landmacht zoo precies met den vinger weet aan te wijzen, vervallen in een merkwaardige aarzeling, wanneer anderen hetzelfde bij de zeemacht willen doen. De Franschen trekken daarvan profijt. Terwijl zij het aanvallend karakter van tanks en zware landkanonnen heftig hebben bestreden, hebben zij in de vlootcommissie van de ontwapeningsconferentie bij monde van hun oud-minister van marine Dumont, de machtigste wapenen der zeemacht als typisch offensief laten qualificeeren, wel wetend, dat de Vereenigde Staaten en Engeland, die hen politiek dwars zitten, zich daartegen verzetten.

Zoo prediken de vossen de passie en verliezen de toehoorders het geloof.

In **Frankrijk** kan de a.s. kabinetsformateur Herriot ook niet klaar komen bij de partijen voor een kabinetsformatie.

De radicalen willen absoluut niet met dezen socialist mee.

Wanorde heerscht er nog steeds in **Spanje**, anarchistische stakingen en protesten zijn in de laatste week niet van de lucht geweest: vooral Madrid, Sevilla en Valencia waren de tooneel van den strijd.

De anarchisten zullen voorloopig wel niet tot rust te krijgen zijn, al moge dit misschien ook gelukken door het nieuwe plan Azana, met de verschillende provincies, waarvoor hij het plan heeft een Statenbond te maken, autonoom wat betreft cultureele, economische en sociale wetgeving. Het nationaal gouvernement zal zich dan alleen belasten met buitenlandsche zaken, leger en vloot.

De Catalaansche en **Baskische** kwestie zou met deze regeling van zaken zijn opgelost.

In de **Ver. Staten** heeft men alle moeite om de dollar staande te houden, na eerst een weelde belasting te hebben aangenomen op parfums, sportartikelen en lucifers, heeft de senaat later een verhooging gevoteerd op de inkomstenbelasting, van 4 % op een inkomen van 4000 dollars tot een minimum van 55 % voor inkomens van boven een millioen.

Deze belasting zal 1115 millioen dollars opbrengen.

Amerika wordt „het land van den dollar." in dezen zin, dat men er met dollars betalen moet.

In **Mansjoerije** is de toestand onveranderd, nog steeds gevechten met Chineesche bandieten.

Nationale Hymnen,

door

P. v. d. H.

Het volkslied is van ouds het gezongen gedicht, dat in alle lagen der bevolking bekend en geliefd is. De dichter van een volkslied is meesttijds onbekend, daar deze zelden hun verzen maakten om hun naam bekend te zien. In een tweetal artikelen zullen wij iets meedeelen over de nationale volksliederen. Het volkslied, bedoeld in den zin van nationale hymne, wordt niet door het geheele volk gezamenlijk geschapen, maar ontstaat onder het volk uit een zekere mentaliteit. Onder „volk" verstaan wij hier allen, die een gemeenschappelijk belang hebben. Het volkslied wordt geschapen door een enkeling en nagezongen door allen, die daarin iets vinden dat ook hen beweegt. Vanzelfsprekend wijzigt zich langzamerhand bij dit nazingen de melodie en het rhythme en worden deze aan het natuurlijke muziekbesef aangepast.

Het „Wilhelmus".

Nederland kan er zich op beroemen twee volksliederen te hebben n.l. het „Wilhelmus" en het „Wien Neerlandsch Bloed". Algemeen wordt aangenomen als dichter van het „Wilhelmus": Marnix van St. Aldegonde, die het geschreven zou hebben ter gelegenheid van het vertrek van Prins Willem van Oranje uit de Nederlanden omstreeks 1572. In de laatste jaren voorla is er om het „Wilhelmus" heel wat strijd gevoerd. Niet alleen om den tekts, maar ook om de melodie. Het zal iedereen wel eens zijn opgevallen, dat de orkesten, die bij feestelijke gelegenheden het „Wilhelmus" spelen, dit steeds anders doen, dan, dat het wordt gezongen. Om hierin eenheid te brengen heeft de directeur der Kon. Militaire Kapel, C. L. Boer het „Wilhelmus" opnieuw getoonzet, welke melodie thans door alle militaire muziekkorpsen bij plechtigheden van militairen aard wordt ten gehoore gebracht. Vele particuliere corpsen zijn er eveneens toe overgegaan de zetting van Louis Boer te gebruiken. Dat de plechtige koraal van het „Wilhelmus" eens als dansmuziek heeft dienst gedaan, zal wel niet velen bekend zijn. In de Kon. Bibliotheek te Den Haag bevindt zich een dagboek van een zekeren Jan de Boer uit de jaren 1747 en 1748. Op Zondag 7 Mei 1747 vinden wij vermeld, dat genoemde Jan de Boer dien dag omstreeks s'avonds elf uur op de stoep van zijn huis te Amsterdam een pijp zat te rooken. Hij zelf vertelt hierover als volgt: .... als wanneer ik merkte, dat mijne gebuurtjens alle in een weergalooze vrolijke humeur waren gink ik stil en zonder dat het ymand merkten in mijn huys, stelden mijn violons en quam hiermede weder ons stii op de stoep, dewelke 7 tree van de grond hoog is en speelde de van ouds bekende Wilhelmus van nassauwen; waarop mijn gebuurtjens alle, ze oud als jonk, van vreugde opsprongen en begonnen te dansen: deze vois drie maal gerepeteerd hebbende was die volgens de dansregelen uit; alsdan verzogten se mij om een andere dans te spelen; zeggende; ter deser tijt, niet anders te willen spelen als Wilhelmus van nassauwen. Waarom ik dit gedenke was, dat twee stokoude wijfjes, yder meer als seventig jaar halende, mede aan den dans geraakten en dansten de deun van Wilhelmus, volkomen met drie repetitiën uit."

De dans op de maat van het Wilhelmus bestaat trouwens nog. Bij het typisch Terschellinger midzomerfeest, de „Opperid", is het nog steeds een der geliefde volksdansen.

Wien Neerlandsch Bloed.

Onze tweede nationale hymne, 't Wien Neerlandsch Bloed, dateert van 1815 en danken wij aan den dichter Tollens. In 1815 werd op verzoek van luitenant admiraal van Kinsbergen door de Mij tot Nut van het Algemeen een prijsvraag uitgeschreven voor het dichten en daarna voor de compositie van een nieuwe Nederlandsche nationale hymne. De kosten van deze prijsvraag werden door van Kinsbergen gedragen. Uit de binnengekomen antwoorden werden een tweetal teksten bekroond, n.l. die van Tollens (Wien Neerlandsch Bloed) en van Brandt van Gabouw (Wij leven vrij). De twee bekroonde liederen werden getoonzet door W. Smits. Met de compositie van deze liederen verdiende hij driehonderd gulden, terwijl hij tevens benoemd werd tot lid van het Kon. Ned. Instituut. Over de innerlijke waarde van het Wien Neerlandsch Bloed is vooral in de latere jaren reeds heel wat strijd gevoerd. De dichtwoorden van Tollens werden hierbij in vele gevallen aan een felle critiek onderworpen. Het is dan ook niet te verwonderen, dat thans vrij algemeen het Wilhelmus, dat ongetwijfeld tot een der mooiste nationale volksliederen ter wereld behoort weder algemeen bij officieele gelegenheden wordt gezongen.

De Brabanconne.

De Belgische officieele „Nationale', hymne, de Brabanconne, werd geboren in het jaar van de onwenteling 1830. De dichter was de acteur Jenneval, die eigenlijk Alexandre Dechet heete, terwijl Francois van Campenhout de melodie geschreven heeft. De oorspronkelijke woorden welke sterk anti-Nederlandsch waren, werden in 1860 geschrapt en vervangen door een nieuwen tekst van Charles de Rogier, welke meer gematigd was. Eenige jaren geleden werd in België door een zekere groep der bevolking een actie gevoerd om het Belgische volkslied te wijzigen in den oorspronkelijken tekst. De Belgische regeering voelde voor dit plan echter niets, daar dit geen verbetering zou beteekenen voor de Nederlandsch-Belgisch betrekkinge. Wel gaf de regeering opdracht de Brabançonne, welke door het Belgische volk zoo goed als niet wordt gezongen, zingbaar te maken. Hiertoe zetten zich twee militairen, een regiments-arts en een kapelmeester, aan het werk. De door hen gewijzigde muziek werd eenmaal uitgevoerd te Doornik, tijdens een Fransch-Belgisch feest, doch daarbij is het gebleven. Te Brussel werd verleden jaar November een monument onthuld voor de Brabançonne.

De Marseillaise.

De beroemde Marseillaise, het volkslied der Fransche Republiek, werd gedicht en gecomponeerd door Rouget de Lisle, een genie-officier bij het garnizoen te Straatsburg, in de dagen der Revolutie. Als men een bezoek brengt aan Straatsburg, de stad, welke zoo vol is van historische herinneringen, zal men op de place Broglie tegenover een rij van mondaine café's een klein huisje opmerken, waarvan de oude bouwstijl onaangetast is gebleven. Een opschrift in de gevel vermeldt, dat in dit huis hetwelk toentertijd bewoond werd door de burgemeester Fréderic Dietrich, Rouget de Lisle voor het eerst de Marseillaise zong op 26 April 1792. Het was ook op aansporing van den maire van Straatsburg geweest, dat de genie-officier, die als een uitstekend musicus bekend stond, dat patriottische lied vervaardigde. De krijgsman-dichter-componist had zijn schepping de naam gegeven van „Chant de guerre de l'armée du Rhin." De Parijzenaars hoorden het lied echter voor het eerst toen het werd gezongen door het regiment der gefedereerden uit Marseille, die het als krijgszang aanhieven. De Parijzenaars noemden het daarom „La Marseillaise," en reedsvan oudsher legde in Frankrijk, de hoofdstad haar wil op aan het geheele land — die naam bleef het behouden, den uitdrukkelijken wensch van Rouget de Lisle ten spijt. De dichter-componist die in den Elzas was gebleven, wist zelfs niet van den triómf zijner compositie. Zijn vijanden wisten hem van verraad te beschuldigen, zoodat hij van het commando werd ontheven en te Parijs in de gevangenis geworpen. Pas na de val van Robespierre werd hij bevrijd.

Nog steeds was de Marseillaise het Nationale lied en het revolutionnaire bewind meende dat de schepper ervan een groote belooning verdiende, waarom men Rouget in zijn rang herstelde. Het geluk diende hem echter niet in zijn verdere leven. Rouget de Lisle overleed in een schamele herberg op 26 Juni 1836. Men verhaalt, dat juist toen hij de oogen voor altoos zou sluiten, buiten op de straat eenige recruten „Allons enfants de la patrie,' aanhieven.

De stervende lichtte even de oogen op en stierf in de overtuiging, dat zijn zang hem zou overleven. Onlangs heeft men te Londen in een openbare veiling het manuscript van La Marseillaise voor den prijs van 170 pond verkocht. Het manuscript behoorde aan een houthandelaar te Brive, die het had geërfd van een zijner voorvaderen, een officier, Lafont geheeten. Deze had het eertijds op zijn beurt gekregen van den toenmaligen maire van Straatsburg, Dietrich.

Bekendmaking.

De openbare verkooping van de ter Spaar-en Beleenbank van Curaçao van **1 Januari 1930** *tot* **31 December 1930** *onder* **N. U. 6907** *tot en met* **N. X. 3651** *beleende voorwerpen zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **5 Mei 1932** *des voormiddags te* **negen uur**, *in het lokaal der vennootschap, en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen.**

Belanghebbende worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk**, *de verschuldigde interesten te voldoen.*

Met de gewoonte om de verkooping uit te stellen, ten einde belanghebbenden meer tijd te geven om hunne intresten te betallen, zal voortaan worden gebroken.

Belanghebbenden worden daarom in hun eigen belang tevens aangeraden met het aanzuiveren van hunne interesten niet te wachten tot dicht bij den aanvangsdatum van de verkooping, daar zij dan gevaar loopen van niet meer te kunnen worden geholpen.

De verkooping zal zonder uitstel 12den Mei 1932 een aanvang nemen

Willemstad, den 14 Maart 1932.

De Voorzitter

11 *P. L. GORSIRA.*

GROEP NEDERLANDSCH ANTILLEN VAN HET ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND.

Het Nederlandsch Tooneelgezelschap in de Stadsschouwburg!
Verdeeling der plaatsen:

1e Rang Loges zoowel beneden als boven.
Voorste gedeelte der zaal.
2e Rang Middelste gedeelte der zaal,
3e Rang Achterste gedeelte der zaal.

Er worden uitgegeven, abonnementkaarten voor vijf verschillende voorstellingen en plaatskaarten voor een enkele voorstellieg.

Prijzen der plaatsen:

	A. N. V. Leden	Niet Leden
1e Rang abonnement	fl. 15.—	fl. 17,50
1e Rang plaatskaart	„ 4.—	„ 4.50
2e Rang abonnemt	„ 12 50	„ 15.—
2e Rang plaatskaart	„ 3 50	„ 4.—
3e Rang abonnement	„ 10.—	„ 12.—
3e Rang plaatskaart	„ 2 50	„ 3.—

De kaarten verkoop en plaatsbespreking begint 15 Juni a.s. en zal alleen geschieden bij het Bestuurslid der Groep den Heer Manrique Capriles, „LA MODA" Heerenstraat 7.

Reeds werd medegedeeld, dat het tooneelgezelschap 22 Juni a.s. komt; de data der verschillende opvoeringen en verdere bijzonderheden zullen nog nader worden bekend gemaakt.

Alleen zij, die zich als lid hebben doen inschrijven en de verschuldigde bijdrage van fl. 5.— jaar vóór 15 Juni a.s. hebben voldaan, kunnen aanspraak maken op een ledenkaart.

De prijzen der verschillende plaatsen zijn laag gehouden om zooveel als mogelijk is ieder in de gelegenheid te stellen de opvoeringen te zien.
3—4

Bijblad van de Amigoe di Curaçao
van 4 Juni 1932.

Ook hier!

In een Hollandsch blad vonden we een aardig stukje over de obsessie voetbalsport voor de jeugd.

We willen echter alleen maar vragen of slechts de jeugd aan die kwaal lijdt?

Voor zoover we weten zijn naar de overzeesche gebieden per Radio uitgezonden, eenige redevoeringen van de koningin maar ook . . . . . . twee voetbalwedstrijden.

Wij vonden het wel aardig om er naar te luisteren, maar zijn er nu sinds de radioverbinding niet meer en belangrijker gebeurtenissen geweest dan deze internationale wedstrijden?

Het stukje wat mutatis mutandis ook voor hier opgaat, luidt als volgt:

LAGENDAAL UITGEVALLEN.

Dat was na den voetbalwedstrijd Holland—België de mededeeling, die de schooljeugd op dien Maandagmorgen wist uit te wisselen.

Lagendaal had een trap of een duw gekregen en hij had een paar minuten liggen krimpen op het veld.

„Lagendaal wordt nu in een jas gewikkeld", riep de omroeper op angstigen toon, „oei, oei, oei, oei, nu gaat hij het veld af!.... Jammer, jammer jammer...."

Ik kreeg 't warempel te kwaad. Dat was een slag voor Nederland. De omroeper uitte reeksen „oei's" en „jammer" schetste dramatisch, dat bloed vloeide, Lagendaal bloedde, hij had al d'r straks gemeend, bloed op dien zakdoek te zien .... oei, oei, oei, nu gaat hij weg . . . . jammer, jammer, jammer.

En de schooljeugd wist er nog meer van. De schooljeugd heeft kijk op 't voetbalspel en des spels intriges. Een meisje van twaalf wist, dat 't maar kapsones waren van Lagendaal. Hij had al te voren gezegd, dat hij niet erg lekker was, maar hij was bang dat ie zou verliezen!

Gelukkig maar, dat we 't niet verloren hebben, want dat zou toch wel erg geweest zijn, werkelijk waar. Die Lagendaal heeft in Antwerpen ook al zoo goed de nationale eer verdedigd, als 't nu door hem eens misgeloopen was, dan zaten we er toch maar mee.

—o—

Diezelfde week is er nóg een Nederlander uitgevallen. Maar dit was geen voetballer. Daar wordt dus niet over gepraat. Die heeft ook wel wat gedaan voor Nederland, maar ik geloof niet, dat hij ooit gevoetbald heeft. 't Was maar de oud-minister Dr. de Visser. Maar wie praat daar nu over. Men kent hem amper.

—o—

Maar intusschen heeft de schooljeugd een levendige ruilhandel in plaatjes waar keurige voetbalvelden op staan. Achter het plaatje kan je lezen, voor welke club ze strijden.

„Heb je Van Puffelen al?"

„Van Z. F. C.?"

„Je bent gek, van Z. C. C."

Die namen zitten rotsvast geheid in de hersenen juist van die leerlingen, die van verdere geheugenknobbels gespeend zijn.

„Hoe heet nou dat spoorwegpunt 'tis nogal belangrijk!"

De leerling zwijgt, zwijgt al eenige minuten, hengelt met de aanwijsstok over de kaart.

„Nou, dat is Kesteren.!"

Een glans verlicht het doffe leerlingengezicht en triomfantelijk vult hij aan: „Van Kesteren meester, van D. H. C."

Van die kant zou er misschien nog iets te prakkezeeren zijn, om de huidige methode van onderwijs te verbeteren.

„Hoe heette de eerste mensch."

„Adam, meester."

„Wat weet je van hem?"

„Heeft meegespeeld in de interland wedstrijd tegen België, meester. Hij speelt eigenlijk vóór, maar hij deed eigenlijk van alles! Hij halfde hij backte, hij speelde voor, midden..."

„Juist, maar de éérste de échte Adam? Wat weet je daarvan?"

De leerling zwijgt. Wat zeg je me daar nou van. Of d'r nog een betere, een echtere Adam is dan die voetballer!...

Dus de hoop op verbetering der leermethode maar even uitstellen . . . „En waarom ken jij nou je katechismus wéér niet?"

Schuldbewust wordt 't hoofd gebogen.

„Gaat dan nou maar even lezen?"

Hij katechismusboekje open. Voorzichtig, want daar liggen de voetbalplaatsjes in...

De les over het eerste gebod: „Gij zult geen vreemde goden voor mijne oogen hebben"... De voetbalhelden voetbalgoden ...Ze liggen met heiligenprentjes in het kerkboek...

o—o

't Is heelemaal niet erg dat ze op gaan in iets. Menschen, die nergens in opgaan, zijn ook niet goed.

Maar 't wordt te gek. Met hoeveel moeite de leerlingen — een gróót deel tenminste — tot het lezen van noodzakelijke dingen moeten gedwongen worden, weten de ingewijden het best.

Sport is noodzakelijk. Voetbalsport vind ik interessant om te zien. Meedoen is afgeloopen.

Maar 't wordt een obsessie.

Een lummel van tegen de veertien huilt pijpestelen, omdat z'n voetballetje op het dak ligt, terwijl hij voor andere dingen totaal onverschillig zal zijn.

Wanneer de rijpere jeugd geen voetbal heeft, gaat ze baldadig worden.

Menigmaal is er gesproken over de eigenaardige opvatting, dat de rijpere jeugd géén centen in de kerkzakjes doet. Maar weldragen ze bij, met centen tegelijk, voor een nieuwen voetbal.

Laten we trachten, de bruisende jeugd warm te maken om óók nog andere dingen.

Want heusch, er zijn wel belangrijker feiten te bespreken, dan... Lagendaal is uitgevallen."

De Miskende.

Een ambtenaar zond ons het volgende niet onaardige gedicht, overgenomen uit een Nederlandsch orgaan voor ambtenaars belangen

Wanneer een florissante tijd
Het brave burgerhart verblijdt,
Het zakenleven prachtig bloeit
De gouden winst in stroomen vloeit,
Dan kijkt de burger amper naar
Zoo'n arme, kale ambtenaar!

Maar als de wind een beetje keert
En 't zaakje loopt niet meer gesmeerd,
Met als gevolg dat langzaam aan
De winsten naar de laagte gaan,
Dan hapt de burger daad'lijk naar
Diezelfde kale ambtenaar....

Dan schrijft hij heele kranten vol,
Dan is geen enkel plan te dol,
Dan kruipt weer altijd als besluit
Dezelfde aap zijn mouwen uit:
„De slokop en het groot gevaar
Dat is die kale ambtenaar!"

Zoo doet de burger — en het Rijk
Doet ook al weer precies gelijk,
Want als de schatkist van den Staat
Bijna zijn bodem kijken laat,
Dan knijpt men 't allereerst zoowaar
Die arme, kale ambtenaar.

Dan plukt men uit zijn arme lijf
Tot heil van 't land, een veer of vijf,
En paait: „Weest moedig brave lien,
„Want morgen wordt de vijf een tien."
En hulp en hooploos staat hij daar,
De kaalgeplukte ambtenaar...

Ik weet niet of ik overdreef
In wat ik in dit rijmpje schreef,
Maar vraag u zelf eens even af
Of ik ook niet wat waarheid gaf?
Bij ieder niet venijnig naar
Den steeds miskenden ambtenaar?

Vredesarbeid van alle Godsdiensten.

De vrede tusschen de volken is een nagenoeg onbestreden ideaal. Het tegendeel van den vrede, de oorlog en vooral de moderne oorlog, is zulk een verschrikkelijk onheil, dat ieder beschaafd mensch hem wenscht te vermijden. Een andere vraag is het of men hem *kan* vermijden.

De groeiende tegenstand tegen de ongehoorde vernielingsmacht van den modernen oorlog wordt evenzeer gedragen door koele verstandsmotieven als door diepe moreele motieven en daarom richten zich de blikken vanzelf op de godsdiensten, die geroepen zijn om de boven alle machten der hartstochten staande zedewet te beschermen. Geen enkele van alle groote wereld-godsdiensten is ooit een absolute tegenstander van alle oorlogen geweest, in dien zin, dat zij haar aanhangers onder alle omstandigheden verboden heeft naar de wapens te grijpen. Deze en gene secte heeft dat wel gedaan in Avond- en Morgenland, maar nooit een van de groote wereldgodsdiensten. Deze kunnen zelfs in hun nog zoo hooge idealen en geboden niet afzien van zekere rechten en levensvoorwaarden, die gelegd zijn in de natuur van deze wereld en van de menschen, die haar bewonen. Tot zulke natuurrechten behoort het recht van eigen hulp, in de gevallen, waarin er geen andere hulp is, en waar zonder deze hulp, het onrecht en het onredelijke, het tegenredelijke zouden triomfeeren. Evenwel komt onmiddellijk de vraag op: is er géén andere beteekenende tegenstand dan de bewapende eigen hulp van den oorlog? Naar mijn overtuiging moet deze vraag tegenwoordig in alle gevallen met ja beantwoord worden en zou ze wellicht ook in tallooze gevallen der achter ons liggende historie met ja te beantwoorden zijn.

Geen godsdienst kan den oorlog als een voor beide partijen zedelijk geoorloofd strijdmiddel aanvaarden, zij kan altijd slechts aan de eene partij de rechtvaardige verdediging tegen den onrechtvaardigen aanval van de andere partij toestaan; er kan nooit een aan beide rechtvaardige, rijden en daarom door een godsdienst geoorloofde oorlog zijn. Zoo, en *alleen* zoo kan de aanstoot weggenomen worden, dien velen nemen aan de schijnbare goedkeuring van den oorlog door de godsdiensten. Het is strikt genomen geen goedkeuring van den „oorlog", waaronder men een aan beide zijden rechtvaardigen strijd verstaat, maar een goedkeuring van de *verdediging*!

Wanneer deze verdediging op andere en betere manier mogelijk is, dan is iedere godsdienst, krachtens haar innerlijke roeping verplicht, het betere en het beste na te streven, en op gevaar af, haar aanzien bij de menschen te zien verminderen, haar aanhangers te wijzen op deze betere verdediging. Zulke betere middelen tot bescherming van de rechtvaardigheid tusschen de staten zijn bijv. de zuiver juridische regeling door een gerecht, dat boven de staten staat, het onbloedig dwangmiddel van een economischen boycot door derden, die den verongelijkte bijstaan, of zelfs door de staten algemeen, eindelijk het z.g. lijdelijk verzet, dat in werkelijkheid alles behalve lijdelijk is (het is slechts in militair opzicht lijdelijk, onbloedig in het gebruik van de sterkst ethische en organisatorische krachten echter zeer actief.)

Moeten de godsdiensten nu niet op hun gemeenschappelijke gezindheid ook gemeenschappelijk voorgaan, gemeenschappelijk arbeiden, gemeenschappelijk strijden. Deze gedachte is door de „Wereldconferenties van de godsdiensten voor den Vrede", een stichting van den bekenden philantroop Carnegie, met haar zetel te New York opgevat en uitgewerkt. Zij wil alle godsdiensten van de wereld voor een gemeenschappelijken arbeid voor den wereldvrede winnen, waarbij ze van de veronderstelling uitgaat, dat de verscheurdheid, de vijandigheid en de eenzijdige belangen behartiging door de volken en staten en het daaruit voortkomend oorlogsgevaar door alle godsdiensten beschouwd wordt als een ongeluk en als een zedelijk kwaad. Alle moeten daarom geïnteresseerd zijn bij de vestiging en versterking van den wereldvrede.

Op grond van deze overweging verzond zij in 1925 aan alle godsdiensten, een uitnoodiging tot bijwoning van een congres, dat drie jaar later in September 1928 te Genève plaats vond. Er namen 189 mannen en vrouwen uit alle landen der wereld aan deel, weliswaar niet als afgevaardigden van hun godsdienst-gemeenschap, maar als personen, die even sterk waren toegewijd aan hun geloof als aan den vrede. Men was besloten zich strikt tot dit eene onderwerp te beperken: Kunnen en willen de godsdiensten van de wereld volledig behoud van hun eigen wezen, hun krachten ter beschikking stellen van den wereldvrede, en wat kunnen en willen zij doen?

Daarbij had de vertegenwoordiger van geen enkele godsdienst, het recht tot critiek op een andere godsdienst noch mocht hij zijn eigen godsdienst tactloos aanbevelen. Als volgend doel stond den initiatiefnemes voor oogen het houden van een geweldig wereldcongres dat zoo mogelijk niet alleen afzonderlijke vertegenwoordigers, maar ook aan de massa van alle godsdienstbelijdenissen een gelegenheid zou biedentot gebruik van hun gemeenschappelijke krachten voor den wereldvrede.

Conferenties tot voorbereiding van zulk een onderneming vonden sinds 1928 jaarlijks plaats, eerst in Genève, in 1929 in Frankfort, in 1930 in Bern, en in Augustus van het vorige jaar wederom te Genève.

Er bestaan vier commissies. De eerste zal de oorzaken van de oorlog opsporen en bekend maken; de tweede: geestelijke tegenmiddelen tegen deze oorzaken aan de hand doen; de derde samenvoegen, datgene, wat de afzonderlijke godsdiensten aan vredesmiddelen en bemoeiingen kunnen aanwijzen; en tenslotte de vierde: voorstellen uitwerken tot practisch in werking stellen van de bekende vredes- en anti-oorlogsmiddelen.

Naast deze meer interne werkzaamheden staat de beïnvloeding van de openbare meening door het uitgeven van conferentie-protocollen omtrent den arbeid van afzonderlijke commissies en openbare bijeenkomsten.

Beloven de aangewende pogingen van het Amerikaansch comité van actie eenig succes? Het is jammer, maar men moet het betwijfelen. De geschiedschrijver, die de waarheid in eere houdt moet tot het besluit komen, dat het bezoek en het succes van de voorbereidende conferenties sinds 1928 niet vooruit, doch teruggeloopen zijn.

Misschien is deze teruggang slechts van voorbijgaanden aard; maar misschien ook, is de taak, die men zich gesteld heeft, te zwaar, om volbracht te kunnen worden door de tegenwoordige dragers van de werkgemeenschap van alle godsdiensten die voor den vrede, en met de thans ter beschikking staande middelen.

Dit mag de waardeering voor den volbrachten arbeid niet verminderen, maar het werkis reeds technisch en organisatorisch zoo moeilijk, dat slechts een geniale leiding het kan beheerschen. Misschien zou het lukken, als het niet gecentraliseerd van boven naar beneden werd geprobeerd, van een centrale te New York of welke andere plaats ter wereld uit maar federalistisch van beneden naar boven, als in afzonderlijke landen en zelfs in de afzonderlijke steden aanhangers van de verschillende godsdiensten samenwerken, hun geloofsgenooten aan te zetten tot werken voor den vrede lijk het sinds twee jaren ongeveer in Duitschland bestaat.

(Naar P. Stratman, O.P. in „*Das Neue Reich*„)"

Eerwaarde kapelaans van Pietermaai.

Rev. P. Reginaldus van der Venne	1875 — 1883.
Rev. P. Ludovicus Maria Jansen	18/5 — 1883; 1910 — 1921.
Rev. P. Jacobus van Baars	1881 — 1882; 1899
Rev. P. Jordanus Onderwater	1882 — 1884.
Rev. P. Gregorius Willems	1884 — 1887.
Rev. P. Franciscus Helling	1885 — 1887.
Rev. P. Joseph van der Veer	1887 — 1887.
Rev. P. Vincentius Ebben	1887 — 1889; 1895 - 1897; 1903-1905.
Rev. P. Jacobus Bebelmans	1888 — 1894.
Rev. P. Thomas van Sadelhoff	1891 — 1892; 1895 - 1896 1897 - 1898. 1917 — 1922.
Rev. P. Henricus Okhuizen	1884 — 1895; 1896 - 1897; 1922-1925.
Pev. P. Ambrosius Euwens	1896 — 1896.
Rev. P. Constantius Smitsz	1898 — 1897.
Rev. P. Marcus Dahlhaus	1897 — 1897.
Rev. P. Paulus Delgeur	1897 —1898
Rev. P. Bertrandus van Otterdijk	1897 — 1902; 1902 - 1903.
Rev. P. Hyacinthus Baars	1898 — 1898; 1895 - 1901.
Rev. P. Reginaldus Burgers	1898 — 1904; 1909 - 1910
Rev. P. Mamertus Hubers	1899 — 1899.
Rev. P. Raijmundus Wahlen	1901 — 1903.
Rev. P. Franciscus Hendriks	1901 — 1903; 1906 - 1908.
Rev. P. Aegidius Scheffers	1901 — 1905.
Rev. P. Martinus Luijckx	1903 — 1904.
Rev. P Paulus Poiesz	1904 — 1919.
Rev. P. Ambrosius Kuijpers	1904 — 1905
Rev. P. Stephanus van der Pavert	1905 — 1907; 1922 — 1923.
Rev. P. Clemens Brouwer	1908 — 1909; 1911 — 1911
Rev. P. I Verriet	1909 — 1910
Rev. P. Bertrandus Krugers	1904 — 1904; 1909 — 1909; 1927— 1928.
Rev. P. Humbertus Smit	1910 — 1911.
Rev. P. Constantius Hartendorff	1910 — 1911.
Rev. P. Angelus ten Brink	1911 — 1911; 1914 1916.
Rev. P. Rafael Bührs	1911 — 1912.
Rev. P. Dionysius van Zoelen	1911 — 1912.
Rev. P. Ambrosius Saris	1912 — 1915.
Rev. P. Marcellus Lamers	1912 — 1912.
Rev. P. Willebrordus van Teeffelen	1912 — 1913.
Rev. P. Bonaventura Everdingen	1914 — 1914.
Rev. P. Gabriel Murk	1915 — 1918.
Rev. P. Constantius Gallé	1919 — 1922.
Rev. P. Laurentius van Rooy	1922 — 1924.
Rev. P. Bernulfus Schipper	1923 — 1926; 1927—1929.
Rev. P. Marcolinus Kösters	1924 — 1927.
Rev. P. Hyacinthus Ruberg	1925 — 1926.
Rev. P. Antoninus Speklé	1925 — 1926.
Rev. P. Theodardus Bartel	1929 — 1927; 1932 —
Rev. P. Dalmatius Reisch	1927 — 1928
Rev. P. Pius Paanakker	1927 — 1928.
Rev. P. Henricus Penninx	1928 — 1932.
Rev. P. Clemens van der Looy	1928 — 1931.
Rev. P. Tobias Jansen	1929 —
Rev. P. Mamertus Latour	1929 — 1930.
Rev. P. Antonius van Weerelt	1931—
Rev. P. Rafael Meussen	1932 —

Zeer Eerwaarde Pastoors van Pietermaai.

Rev. P. Dom. Cornelis Blommerde 16 December	1870 — 1873.
Rev. P. Reginaldus Schraauwen	1873 — 1877.
Rev, P. Alphonsus Maria Joosten	1877 — 1883.
Rev. P. Ludovicus Maria Jansen	1883 — 1899.
Rev. P. Gregorius Willems	1897 — 1897.
Rev. P. Ambrosius Euwens	1899 — 1900.
Rev. P. Joseph Maria van Weerelt	1900 — 1903.
Rev. P. Gregorius Vuylsteke	1903 — 1904.
Rev. P. Jozeph Maria van Weerelt	1904 — 1911.
Rev. P. Ludovicus Maria Jansen	1911 — 1912.
Rev. P. Martinus van den Elsen	1912 — 1916.
Rev. P. Ambrosius Euwens	1916 — 1918.
Rev. P. Martinus van den Elsen	1918 — 1921.
Rev. P. Leo van Hegelsom	1921 — 1924.
Rev.. P. Humbertus Smit	1924 — 1929.
Rev. P. Dalmatius Reisch	1929—

Vingerafdrukken als herkenningsteekenen.

Elk mensch zal wel een hekel hebben aan de gedachte, dat daar iemand zijn hand beetneemt, er den duim van uitzoekt, dien met de een of andere stof besmeert en dan min of meer krachtig op een blank stuk papier drukt. Deze manipulatie is op zich zelf nog zoo erg niet. maar de gedachte, dat men daarna netjes gerangschikt wordt in een boek, waarin de voornaamste misdadigers hun aandeel hebben geleverd, maakt iemand al griezelig.

Bij de laatste begrootings debatten werd in onzen Kolonialen Raad ook in dergelijken geest over de vingerafdrukken, welke onze politie van vreemdelingen maakt, gesproken.

En toch zoo lezen we in de Maasbode, is er een tijd geweest, dat vingerafdrukken slechts heel weinig met misdaad hadden uit te staan. Ten eerste, toen men nog heelemaal niet wist, welk een handig en afdoend gebruik men er van kon maken en ten tweede, in het wonderlijke land, dat al zoo menig ding had uitgevonden, voordat wij slimme Europeanen er ook maar aan dachten:

China. Wat China betreft, het heeft lang voor ons het buskruit uitgevonden en het compas, maar tevens de vingerafdrukken.

Reeds honderden en honderden jaren geleden zetten keizers er hun duimafdruk onder de door hen uitgevaardigde documenten. Deze heerschers konden niet schrijven, ze hadden waarschijnlijk nooit van kruisjes zetten gehoord en bekrachtigden aldus hun allerkeizerslijksten wil.

Van China naar Engelsch Indië is het een kleine stap. Daar nu, in het land van Gandhi, schijnen Chineesche koelies de vingerafdrukken te hebben ingevoerd. Een Engelsch ambtenaar, Sir William Herschel, kwam daar op een goeden dag achter, dat de koelies, die voor het gouvernement werkten als bewijs, dat ze hun loon ontvangen hadden, netjes hun duim lieten afdrukken. En later hoorde hij, hoe vingerafdrukken als hoogst bezwarend materiaal waren gebruikt. Een Hindoe was een huis binnengebroken, had er op een kozijn vingerafdrukken achtergelaten en daar die met de zijne bleken te kloppen, werd hij door den rechter veroordeeld.

Ook een zekere E. R. Henry, beamte bij de Indische politie hoorde van deze merkwaardige methode en hij ging ze bestudeeren. Later werd hij in Londen bij Scotland Yard geplaatst en daar begon hij volgens wetenschappelijke methoden een systeem uit te werken. Het was inmiddels 1888 geworden. In Engeland begonnen de vingerafdrukken de aandacht te trekken en Francis Gilton onderzocht er duizen ten en duizenden, om tenslotte tot de onomstootelijke conclusie te komen, dat er geen twee eender zijn.

Intusschen mag niet vergeten worden een Duitsche professor, J. E. Purkinie van Breslau, die reeds in 1823 de aandacht op de belangrijkheid van vingerafdrukken had gevestigd. De practische Engelschen bepaalden zich evenwel niet tot een bestudeeren, maar vooral door het uitstekende werk van Galton kwam het in Engeland zoo ver, dat in het laatst van de vorige eeuw algemeen van vingerafdrukken gebruik werd gemaakt.

In de Vereenigde Staten werden Chineesche immigranten met behulp van vingerafdrukken geidentificeerd. En ze maakten tegen deze methode geen bezwaar. De Amerikanen, die geen kans zagen, alle Chineesche namen uit elkaar te houden en nooit wisten, met welken Chinees ze eigenlijk te doen hadden, voerden het systeem der vingerafdrukken in, eigenlijk een beetje bang, dat de Chineezen het als iets vernederends zouden beschouwen. Maar er was nooit een Chinees, die er bezwaar tegen maakte. Hij beschouwde het als de gewoonste zaak van de wereld.

Thans wil men bij Uncle Sam de vingerafdrukken ook voor zijn gewone burgers invoeren. Reeds moeten alle lieden, die bij politie, brandweer, leger en vloot, of dergelijke instituten te werk worden gesteld, hun vingerafdrukken laten maken. Maar nu is het de bedoeling. dat ook de aanvragers voor een vergunning tot het dragen van wapenen hun vingerafdrukken op het politiebureau deponeeren. Deze goede burgers hebben hiertegen echter een onbedwingbaren afschuw. Ze willen het eenvoudig niet. Derhalve heeft onlangs gouverneur Roosevelt de kwestie in het openbaar besproken en de vraag gesteld, waarom men er nu eigenlijk iets tegen had. Hij heeft o.a. de toezegging gedaan, de vingerafdrukken van de fatsoenlijke menschen niet bij die der misdadigers te zullen laten opbergen, maar ze geheel apart te houden.

Roosevelt wees voorts op het laten maken van vingerafdrukken in verband met latere herkenning na een ongeval of na een ontvoering, Speciaal voor kinderen acht hij ze aanbevelenswaardig. Een kind kan in een of twee jaar veel veranderen, zoo zelfs, dat de ouders het eventueel niet zullen kunnen terugherkennen, maar de vingerafdrukken blijven dezelfde, van baby tot grootvader.

Sommige landen, zooals Argentinië eischen al vingerafdrukken op de paspoorten. En in New-York gaat men zich nu inrichten op het nemen van vingerafdrukken van iedereen, die zich daartoe aanmeldt. De politie beschikt reeds over 1.300.000 stellen vingerafdrukken, waaronder er 20.000 zijn van de vooraanstaande burgers. Onder haar collectie bevindt zich voorts een stel van 300 van Spiritisten, die hun vingerafdrukken hebben gedeponeerd, opdat ze later bij het achterlaten van vingerafdrukken tijdens séances met zekerheid kunnen worden herkend...

Onlangs kwam iemand met een stel vingerafdrukken aanzetten, die volgens hem van Conan Doyle waren. Hij had ze bij een spiritistische Seance, waarop de schepper van Sherlock Holmes als geest was verschenen, machtig weten te worden. Maar toevallig had de politie óók een stel, gemaakt tijdens het leven van den grooten schrijver. En dit stel klopte heele maal niet met dat van den spiritist...

De luipaardmenschen aan de Congo.

De bekende ontdekkingsreiziger, dr. P. Schebesta, vertelt in het Nieuws van Batavia van zijn ervaring, die hij tijdens zijn jongste Africareis deed met den geheimzinnigen moordenaars bond der negers, de Anyoto.

Reeds in de eerste dagen van mijn verblijf te Bafwasende, midden in het Babalibosch aan de Jtoeri, gelegen, hoorde ik van den beruchten Anyotobond. Er verscheen een neger voor het blanke districtshoofd met een aanklacht van moord tegen dezen bond. De neger kreeg een strenge berisping, omdat hij den moord niet dadelijk aangegeven had, waarop hij antwoordde dat hij de wraak der Anyoto gevreesd had. Er was thans — na maanden — geen spoor meer van den moordenaar te ontdekken en evenmin kon men van den neger te weten komen, waarom hij nu eensklaps aangifte deed.

De moord was geschied in het dorp Bastwakanzi tegen zonsondergang. Vermomde mannen hadden een vrouw in een bananenaanplanting aangevallen en met messen gedood.

Op de kreten van het slachtoffer waren de dorpebewoners komen aanloopen; de moordenaars ontvluchten en de vrouw was reeds dood. Men wist echter dat de moord was geschied door de Anyoto of luipaardmenschen en meldde uit angst voor wraak niets aan de bestuursambtenaren. De vrouw was als elk andere doode begraven.

Zoo hoorde ik reeds spoedig van den geheimzinnigen Anyoto-bond, die in het gebied van de boven-Jtoeri een geregeld onderwerp van gesprek is. Er zijn vele blanken, die onbekend met de gewoonten van den Babalistam, inderdaad gelooven, dat de bloeddorstige luipaarden de gruwelijke moorden in het Babalibosch op hun geweten hebben, doch hoewel de wonden op de lijken oppervlakkig gezien inderdaad doen denken aan den overval van een luipaard, heeft men in werkelijkheid te doen met de geraffineerde moordpraktijken van den Anyotobond, waarvan de negers echter weinig meer dan den naam vertellen. De overvallen komen — en dit is wel het beste bewijs, dat men niet met luipaarden te doen heeft — uitsluitend voor onder de Babali's en nooit onder een andere stam. De organisatie van den Anyotobond wordt ondertusschen zoo zorgvuldig geheim gehouden, dat men, hoewel overtuigd van zijn bestaan, slechts met de grootste moeiten iets naders te weten komt.

De Babalinegers zelf, die den bond en vermoedelijk ook al zijn leden zeer goed kennen, verdragen nog liever de daardoor uitgeoefende terreur dan aangifte te doen bij het Europeesche bestuur.

Ik heb eenige maanden doorgebracht in een kamp dicht bij Lipongo aan het riviertje Asoergoeda, midden tusschen de dwergen, zonder te weten, dat ik midden in het beruchte arbeidsveld van de Anyoto was.

Bij een bezoek aan het negerdorp vielen mij eenige verlaten hutten op. Men vertelde mij, dat daar een beruchte Anyoto-familie gewoond had, die de buurt onveilig maakte, totdat de regeering ingreep, een aantal verdachte negers arresteerde en geboeid wegleidde van de eene plaats naar de andere om voor verschillende rechters te verschijnen, totdat zij eindelijk te Boma aan de monding van den Congo tot den strop veroordeeld werden, omdat zij bekend hadden, tot den Anyoto-bond te behooren en zich aan verschillende moorden schuldig hebben gemaakt. Toen zij zagen, welke gevolgen deze bekentenis voor hen had, herriepen zij haar, doch natuurlijk zonder resultaat.

Jaren na de terechtstelling bleek, dat alle veroordeelden onschuldig waren en zich hadden opgeofferd, om den werkelijken dader te beschermen. Deze was een tata (dorpshoofd) en een der leiders van den Anyoto-bond, die met eenige helpers de moorden had verricht Toen hij zag, dat er met het onderzoek ernst werd gemaakt, deed hij de verdenking vallen op eenige onschuldige, jongere leden van den bond, die zich lieten arresteeren uit vrees voor de strenge discipline in den stam en vermoedelijk ook met de overtuiging, dat hun niets gebeuren kon, daar zij immers onschuldig waren. Toen zij echter hun onschuld na de

veroordeeling betuigden, geloofde niemand hen; hun tata hebben zij ook toen niet verraden. Eerst nadat ook deze tata gestorven was, kwam een en ander aan het licht.

Eenige mannen uit het dorp Bosobangi vischten eens in de Jtoeri, waarbij zij met de netten in het water stonden, zooals bij de negers gebruikelijk is. Ook de mannen van het naburige dorp vischten en wel tot aan de uiterste grens van het hun toebehoorende gedeelte der rivier, zoodat de beide groepen elkaar konden zien. Plotseling gaf een ouden neger een luiden gil en greep met de hand onder water. Daar was iets dat hem bij het been gegrepen had en hem onder water trachtte te sleuren. — Een krokodil, riep hij eerst, doch toen hij nogmaals onder water greep, haalde hij ... een mensch naar boven, Het was een gemaskerde man, die de schele tata van het naburige dorp bleek te zijn. Hij werd dadelijk met speren gedood en de mannen lieten zijn bebloede lijk stroomafwaarts drijven. De mannen van het andere dorp hadden natuurlijk gezien, wat er gebeurd was, doch zij deden niets en hielden zich, alsof zij het langsdrijvende lijk niet zagen. In hun dorp vertelden zij later slechts, dat hun tata verdronken was De mannen van Bosobanhi vertelden evenmin iets, doch de oude neger, die gewond geraakt was, ging naar een missionaris om zich te laten verbinden Hij vertelde wel, dat hij door een krokodil was gegrepen, doch de wonden waren duidelijk van messen afkomstig en eindelijk hoorde de missionaris van een der andere ooggetuigen de ware toedracht der zaak.

De dorpen der Babali's leefden in voortdurende vrees voor de brutale moorden der Anyoto. Negersoldaten en blanke ambtenaren kruisten tevergeefs door de streek. Zij vonden sporen van luipaarden en soms lijken met scheurwonden aan den hals, die evengoed door luipaarden als door Anyoto veroorzaakt konden zijn. Ik heb meegemaakt, dat binnen enkele dagen 23 van die moorden om zoo te zeggen onder de oogen van politie en justitie werden gedaan. Van de daders was geen spoor te vinden en de negers, die gearresteerd werden, bleken niets met de zaak uitstaande te hebben. De bevolking durfde niet meer ongewapend uit te gaan en toch wees alles er op, dat de bond der luipaardmenschen door de stamdiscipline beschermd werd en geleid of althans geduld werd door de tata's en ishoemoe's, de dorpshoofden.

Het woord Anyoto komt vermoedelijk van het werkwoord nyoto, dat krabben beteekent. De geruchten stemmen alle daarin overeen, dat in den stam der Bafwasia in Noord-Bomili de Anyoto oorspronkelijk zijn ontstaan en zich van daaruit over alle andere Babali-stammen hebben verspreid. Juist in de genoemde streek zijn vaak vreemde volksstammen geweest, terwijl men er ook veel ijzererts (mbali) vindt, benevens de beste smeden van den geheelen Babalistam.

Wraakzucht kan niet de aanleiding tot de moorden zijn, want in dat geval maakt de neger bij voorkeur gebruik van vergif, wat ook minder omslachtig is. Zucht naar macht en aanzien kan echter zeer goed de reden zijn. Immers, de Bafwasia golden als de voornaamste en rijkste van hun stam om hun ijzervoorraden en smeedkunst, waardoor de andere stammen van hen afhankelijk waren. Nu kwamen echter de Arabieren en Europeanen, om hun de macht uit handen te nemen en tevens die kleine schermutselingen te beletten, die nog eens de kans gaven om moordzuchtige neigingen bot te vieren en menschenvleesch te proeven. Nu werden de meeste slachtoffers gemaakt door de luipaarden en dit is vermoedelijk de aanleiding geweest tot het idee, om de klauwen en tanden van dit dier in ijzer na te maken. De ongeveer 5 c.M. lange mesjes, die de klauwen voorstellen, zijn bevestigd aan de vingers der linkerhand en maken deel uit van een soort gevlochten handschoen, die den duim vrij laat en om den pols wordt vastgebonden. De rechterhand is tot een vuist gebald en omklemt een plankje, waarop loodrecht de ongeveer 15 c.M. lange „tanden" zijn bevestigd, die tusschen de vingers door een heel eind uitsteken. Met deze tanden wordt de doodelijke wonde toegebracht, gewoonlijk in de keel van onder naar boven.

Het is mogelijk, dat de Anyoto reeds voor de komst der Arabieren en Europeanen bestonden, doch eerst daarna ontwikkelden zij hun tegenwoordige werkzaamheid. De macht der tata's was ondermijnd, doordat de Europeanen sultans aanstelden; nu trachten zij door middel van de Anyoto iets van hun oude positie te herwinnen. Openlijk verzet tegen de nieuwe heerschers was nutteloos; daarom werden listen en bedrog te baat genomen om weer de vrees voor de tata's in de dorpen te doen terugkeeren en de zucht tot moord en kanibalisme den vrijen teugel te kunnen laten.

Als de dorpsraad in geheime zitting besloten heeft, een Anyoto-bond in het dorp in te voeren, wendt de tata zich tot zijn collega van een dorp, waar de bond reeds werkzaam is. Zijn verzoek wordt in geen geval afgeslagen, veeleer met loftuitingen over zijn moed ontvangen. Hij begint met aan den Anyoto-bond van het andere dorp een mensch aan te bieden. Deze — man of vrouw — wordt op een afgelegen plek omgebracht en opgepeuzeld. Dan moet de tata 5 tot 10 krachtige mannen uit zijn dorp uitzoeken, om in het wreede handwerk te worden opgeleid. Dit geschiedt weer in het geheim op een afgelegen plek in het bosch. Het moeilijkste is het wegdragen van het lijk; hierin oefenen zij zich met groote pakken van takken en bladeren, die in vorm en gewicht ongeveer met een mensch overeenkomen. Zij moeten leeren, deze lasten in looppas over riviertjes, moerassen en andere hindernissen te brengen. Toont een man voldoenden aanleg, dan wordt hij toegelaten tot de proef: het vermoorden en wegsleepen van een zijner kennissen. Bezit hij niet voldoende kracht of uithoudingsvermogen, dan wordt hij niet in den bond opgenomen en gedreigd met den dood, als hij iets over het gebeurde verder vertelt.

Voor de uitrusting van alle mannen uit een bepaald dorp wordt gezorgd door den tata. Ter plaatse kan hij alles zelf laten maken en voor de ijzeren klauwen en tanden, die de eenige bewapening der Anyoto vormen, wendt hij zich tot de Bafwasia. Behalve deze wapens, behooren tot de uitrusting der Anyoto een staf, die aan het ondereind zoodanig gekerfd is, dat daarmee luipaardsporen worden nagemaakt; dikke gummilappen, welke met dunne lianen om de voetzolen worden bevestigd en geen voetsporen nalaten, terwijl zij den looper beschermen tegen steenen en dorens en hem in staat stellen, groote sprongen te nemen en gemakkelijker met het soms zware lijk te ontkomen; verder een borstharnas van houten plankjes, dat geen pijl doorlaat, doch gewoonlijk niet aangetrokken wordt, omdat het zoo ongemakkelijk zit en tenslotte het voornaamste: de vermomming van gelen boombast met zwarte vlekken, die den Anyoto op een luipaard doet gelijken en tevens een bescherming vormt. Over het lichaam wordt een kleedingsstuk met armsgaten getrokken, terwijl het hoofd geheel schuilgaat in de hoofdbedekking waarin slechts gaten zijn aangebracht voor oogen en mond.

Ook de tijd, waarop zij hun misdadig handwerk uitoefenen, komt overeen met dien, waarop luipaarden hun overvallen op huisdieren en soms ook op menschen doen, n.l. tegen zonsondergang, voordat het geheel donker is en vooral in de maanden dat de luipaarden het meest de streek onveilig maken. Vooral door de „luipaardsporen" van de staf der Anyoto is het dan soms heel moeilijk om te zien, of men te doen heeft met een luipaard of met een Anyoto.

Zij trekken altijd in een groep van vijf of zes op moord uit. Overdag verlaten zij een voor een, zonder opzien te verwekken, het dorp. De aanval wordt slechts door één man uitgevoerd, terwijl de anderen in een lange rij achter hem gaan met onderlinge afstanden van ongeveer 20 M. Op open terrein loopen zij gebukt, anders rechtop.

Op een gunstig oogenblik gaat de aanvaller met groote, snelle sprongen op het slachtoffer; de anderen volgen en zorgen ervoor, de afstanden gelijk te houden. Dan wordt het slachtoffer met den klauw van de linkerhand neergeslagen of althans tot staan gebracht; het uit nog enkele kreten, doch dan is reeds de hals verscheurd door de vreeselijke „tanden" van de rechterhand. Rochelend en zwaar bloedend wordt het slachtoffer in allerijl gedragen naar den 20 M. verder staanden medeplichtige; deze geeft het weer over aan den volgenden, enz. Hierdoor wordt verklaard, hoe het lijk vervoerd kan worden met een snelheid, die voor één persoon onmogelijk zou zijn met een zoodanigen last. De laatste van de rij geeft het lijk weer over aan den aanvaller — er is intusschen een nieuwe rij gevormd.

Wat is „verstand?"

(Door FR. W. FOERSTER.[1])

Er zijn hoogst verstandige menschen, die nochtans in alle diepere problemen en levensvragen onbeschrijfelijk dom zijn. Er zijn ook menschen met zeer onontwikkeld verstand, die juist dáár waar de eersten heelemaal tekortschieten, hoogst verstandig zijn, wijs, omzichtig en vooruitziende zijn.

Zeer eenvoudige vrouwen staan in dezen zin vaak verre boven het verstand van hun verstandige man.

Waaraan ligt dit? Het is vooreerst hieraan te wijten dat, overal waar het over levensvragen gaat, zij die door hun bezigheid hun arbeid, en hun omgang nader bij de werkelijkheid staan, de anderen overvleugelen die zich in abstracte problemen verdiepen.

Het ligt echter ook hieraan — en dit is 't belangrijkste, dat de hooge waarde van het denkapparaat volstrekt nog geen waarborg beteekent voor de werkelijke verstandelijkheid der oordeelen en zienswijzen van een bepaald mensch — dat is de kwestie. Is het de hoogmoed, de zelfzucht, de goedheid, de passie?

In dat geval hebben we een verstand dat ten dienste staat van lagere aandoeningen, waaruit de grootste domheid ontstaat. Bekrompenheid kan uit gebrek aan verstand komen. Maar der allergootste bekrompenheid komt uit een groot verstand, dat in den dienst staat van die *moreele verenging*, die geboren wordt uit het botvieren van eigenbelang, eerzucht en onbetoomde passie. Men zegt: hier is de wensch de vader der gedachte."

Bijgevolg is het meesterschap over begeerten en wenschen de voorwaarde van echt verstand d.i. van een objectieve en vrije niet van onderaf doch van buitenaf bepaalde kennis.

't Is een onaanvechtbare verdienste der moderne psycho-analyse, dat zij opnieuw de aandacht heeft gevestigd op geheel het complex der banden waardoor ons denken met geheel het driftenleven samenhangt. Reeds Schopenhauer heeft daarop gewezen in zijn kapitel over „Het Primaat van den Wil in 't Zelfbewustzijn."; hij toont daar hoe „onze doelstelling over ons inzicht zegeviert."

In pantserschepen hangt er alles van af, dat het compas omgeven wordt door een isoleeringslaag, opdat de naald niet zou beïnvloed worden door de magnetische stroomingen die ontstaan uit al de metaalplaten in den scheepsromp. Dit is een gelijkenis voor de storingen, waaraan ons verstand is blootgesteld, van wege de instincten die uit den romp opstuwen.

Zulke isoleering van de storingen uit de lagere wereld kan door religieuse en moreele beheersching der driften worden verkregen. Een intellectualist die deze universeele cultuur niet bezit, is daarom ook intellectueel heelemaal onbetrouwbaar. Dit tekort schaadt ook zijn verstand zelf: „om redelijk te zijn, zegt Pascal, behoeft men méér dan de zuivere rede."

Echt verstand is een functie der algeheele cultuur van een mensch. Om logisch te denken hoeft men niet alleen verstand, maar ook karakter. Tot echte geestesvrijheid komt men niet zonder zedelijk zelfbedwang en zonder godsdienstige overwinning van onze lagere levensinstincten.

---

1) Een artikel. **Die Zeit** Dez. 1931.